

กิตติกรรมประกาศ

การวิจัยชั้นเรียนเรื่อง การพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์และการแก้ไขปัญหาโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติของนักศึกษาในรายวิชาการปฐมพยาบาลในงานอาชีวอนามัยและความปลอดภัย คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงรายสำเร็จลงด้วยดีนั้น เนื่องด้วยความร่วมมือของนักศึกษาสาขาวิชาอาชีวอนามัยและความปลอดภัยชั้นปีที่ 2 ที่ศึกษาในรายวิชาการปฐมพยาบาลในงานอาชีวอนามัยและความปลอดภัย ภาคเรียนที่ 2/2566 โดยดำเนินกิจกรรมบทบาทสมมติอย่างสนุกสนานและตั้งใจ จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ผู้วิจัยขอขอบคุณมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย สำหรับการสนับสนุนทุนการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนในครั้งนี้ จนทำให้เกิดผลงานที่นำไปสู่การจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 ส่งผลให้นักศึกษาเกิดการเรียนรู้ที่แตกต่างจากการเรียนการสอนแบบเดิม จนเป็นการปฏิรูปเปลี่ยนแปลงรูปแบบการจัดการเรียนการสอน โดยเน้นให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาทักษะผ่านกระบวนการคิด วิเคราะห์ สังเคราะห์ อภิปรายและลงมือปฏิบัติเพื่อนำไปสู่การแก้ไขปัญหาอย่างสร้างสรรค์ สามารถใช้เป็นพื้นฐานในการต่อยอด สำหรับการเป็นเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพในอนาคตได้

กาญจนา ปินตาคำ
เดือนสิงหาคม 2567

ชื่อเรื่อง : การพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์และการแก้ไขปัญหาโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติของนักศึกษาในรายวิชาการปฐมพยาบาลในงานอาชีวอนามัยและความปลอดภัย คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

ชื่อผู้วิจัย : ผศ.ดร. กาญจนา ปินตาคำ

สาขาวิชา/คณะ : สาขาวิชาอาชีวอนามัยและความปลอดภัย คณะสาธารณสุขศาสตร์

ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยประจำปีงบประมาณ : 2566

ระยะเวลาที่ดำเนินการวิจัยปี : (เดือนตุลาคม พ.ศ. 2566 ถึง เดือน มีนาคม พ.ศ. 2567)

บทคัดย่อ

การวิจัยชั้นเรียนนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาคะแนนมาตรฐานผลการเรียนรู้รายวิชาการปฐมพยาบาลในงานอาชีวอนามัยและความปลอดภัยหลังการจัดการเรียนการสอน 2) ศึกษาทักษะการคิดวิเคราะห์และการแก้ไขปัญหาของนักศึกษาโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติผ่านการเรียนรู้ในรายวิชาการปฐมพยาบาลในงานอาชีวอนามัยและความปลอดภัย 3) เปรียบเทียบทักษะการคิดวิเคราะห์และการแก้ไขปัญหาของนักศึกษาก่อนและหลังการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติผ่านการเรียนรู้ในรายวิชาการปฐมพยาบาลในงานอาชีวอนามัยและความปลอดภัย 4) ศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติผ่านการเรียนรู้ในรายวิชาการปฐมพยาบาลในงานอาชีวอนามัยและความปลอดภัย ภาคปกติ ที่ลงทะเบียนเรียนในภาคเรียนที่ 2/2566 จำนวน 16 คน เครื่องมือที่ใช้เป็น มคอ.3 มคอ. 5 แบบประเมินทักษะการคิดวิเคราะห์และการแก้ไขปัญหา และแบบประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติผ่านการเรียนรู้ สถิติที่ใช้ คือ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการศึกษา พบว่าคะแนนมาตรฐานผลการเรียนรู้รายวิชาการปฐมพยาบาลในงานอาชีวอนามัยและความปลอดภัยหลังการจัดการเรียนการสอนโดยรวมอยู่ระดับมาก โดยทักษะทางปัญญามีคะแนนมาตรฐานผลการเรียนรู้สูงสุด ซึ่งทักษะการคิดวิเคราะห์และการแก้ไขปัญหาของนักศึกษาโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติผ่านการเรียนรู้ในรายวิชาการปฐมพยาบาลในงานอาชีวอนามัยและความปลอดภัย พบว่า ก่อนการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และหลังการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติโดยรวมอยู่ในระดับมาก เปรียบเทียบทักษะการคิดวิเคราะห์และการแก้ไขปัญหาหลังการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติผ่านการเรียนรู้สูงกว่าก่อนการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติผ่านการเรียนรู้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติผ่านการเรียนรู้ในรายวิชาการปฐมพยาบาลในงานอาชีวอนามัยและความปลอดภัย พบว่า นักศึกษามีความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ : ทักษะการคิดวิเคราะห์ ทักษะการแก้ไขปัญหา กิจกรรมบทบาทสมมติ

Research Title: The Development of Analytical Thinking Skills and Problem-Solving Skills by Using Role Play Activities of Students on Learning First Aid in Occupational Health and Safety, Faculty of Public Health in Chiang Rai Rajabhat University

Author: Asst. Prof. Dr. Kanjanar Pintakham

Faculty: Branch Occupational health and safety, Faculty of Public Health

Fiscal Year: ค.ศ. 2023

Year of Research: (October 2023 to March 2024)

Abstract

This classroom research aims to: 1) Study the standard learning outcome scores for the First Aid in Occupational Health and Safety course after teaching; 2) Examine students' analytical thinking and problem-solving skills using role-playing activities through learning in the First Aid in Occupational Health and Safety course; 3) Compare students' analytical thinking and problem-solving skills before and after using role-playing activities through learning in the First Aid in Occupational Health and Safety course, and 4) Study student satisfaction with the use of role-playing activities through learning in the First Aid in Occupational Health and Safety course. The study involved 16 regular program students enrolled in the second semester of the 2023 academic year. The tools used were TQF 3, TQF 5, an assessment form for analytical thinking and problem-solving skills, and a student satisfaction assessment form for the use of role-playing activities through learning. Statistics used include frequency, percentage, mean, and standard deviation.

The study results showed that the overall standard learning outcome scores for the First Aid in Occupational Health and Safety course after teaching were at a high level, with cognitive skills having the highest standard learning outcome score. The students' analytical thinking and problem-solving skills using role-playing activities through learning in the First Aid in Occupational Health and Safety course were found to be at a moderate level before using role-playing activities and at a high level after using role-playing activities. The comparison of analytical thinking and problem-solving skills after using role-playing activities through learning was significantly higher than before using role-playing activities at the .05 statistical significance level. Regarding student satisfaction with the use of role-playing activities through learning in the First Aid in Occupational Health and Safety course, it was found that students' overall satisfaction was at a high level.

Keywords: Analytical Thinking Skills, Problem Solving Skills, Role Play Activities

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	I
บทคัดย่อ	II
Abstract	III
สารบัญ	IV
สารบัญตาราง	VI
สารบัญรูปภาพ	VII
บทที่	
1 บทนำ	
ความสำคัญและที่มาของปัญหาที่ทำการวิจัย	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
ประโยชน์ของการวิจัย	3
ขอบเขตของการวิจัย	3
นิยามศัพท์เฉพาะ	4
2 แนวคิด ทฤษฎี เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
ทักษะการคิดวิเคราะห์	5
ทักษะการแก้ไขปัญหา	10
กิจกรรมบทบาทสมมติ	12
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	17
กรอบแนวคิดของการวิจัย	21
3 วิธีดำเนินการวิจัย	
รูปแบบการศึกษาวิจัย	22
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	22
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัย	22
วิธีการหาคุณภาพเครื่องมือวิจัย	24
วิธีการรวบรวมข้อมูล	24
การวิเคราะห์ข้อมูล	25

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิจัย	
วัตถุประสงค์ 1	26
วัตถุประสงค์ 2	28
วัตถุประสงค์ 3	29
วัตถุประสงค์ 4	29
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	
สรุปผลการวิจัย	31
อภิปรายผลการวิจัย	32
ข้อเสนอแนะในการนำผลการศึกษาวิจัยไปใช้	34
ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป	34
บรรณานุกรม	35
ภาคผนวก	38
ภาคผนวก ก แบบสอบถามการวิจัย	39
ภาคผนวก ข ภาพกิจกรรม	43
ภาคผนวก ค รายละเอียดของรายวิชา (มคอ.3)	49
ภาคผนวก ง รายงานผลการดำเนินงานของรายวิชา (มคอ.5)	63
ประวัติผู้วิจัย	72

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานผลการเรียนรู้รายวิชาการปฐมพยาบาลในงานอาชีพอนามัยและความปลอดภัย	26
2	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานทักษะการคิดวิเคราะห์และการแก้ไขปัญหาของนักศึกษาโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติผ่านการเรียนรู้ในรายวิชาการปฐมพยาบาลในงานอาชีพอนามัยและความปลอดภัย	28
3	ผลการเปรียบเทียบทักษะการคิดวิเคราะห์และการแก้ไขปัญหาของนักศึกษาโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติผ่านการเรียนรู้ในรายวิชาการปฐมพยาบาลในงานอาชีพอนามัยและความปลอดภัย	29
4	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติผ่านการเรียนรู้	29

สารบัญภาพ

ภาพที่

หน้า

1 กรอบแนวคิดของการวิจัย

21

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญและที่มาของปัญหาที่ทำการวิจัย

การจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 อาจารย์ผู้สอนจำเป็นต้องมีการปรับเปลี่ยนกลวิธีและบทบาทในการสอนให้เป็นแบบ Active learning โดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง มุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม ผ่านกิจกรรมต่าง ๆ ที่หลากหลาย เพื่อให้ผู้เรียนมีทักษะต่าง ๆ และมีคุณภาพมากขึ้น (คณะ อ่อนนาง, 2561) การสร้างศักยภาพของผู้เรียนผ่านกิจกรรมบทบาทสมมติ ถือเป็นกิจกรรมหนึ่งที่สำคัญมาก สำหรับสร้างและพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการคิดวิเคราะห์ที่สร้างสรรค์ สามารถคิดแยกแยะสิ่งต่าง ๆ อย่างเหมาะสมกับบทบาทหรือสถานการณ์ที่กำหนดได้ดี เกิดการแก้ไขปัญหาที่สูงขึ้น รวมถึงช่วยให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติในบทบาทของสถานการณ์ที่ใกล้เคียงกับความเป็นจริง ทำให้เข้าใจเนื้อหาที่กำลังเรียนรู้ได้อย่างลึกซึ้ง สามารถสร้างบุคลิกภาพที่มีลักษณะของการแก้ปัญหาและทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ (ชนมธิดา ยาแก้ว (2564) จากการศึกษาวิจัยของสุวิมล พงษ์พันธ์ (2560) เกี่ยวกับการพัฒนาความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของเด็กปฐมวัยโดยการจัดกิจกรรมแบบการเล่นบทบาทสมมติกับบทนิทานคำขวัญประจำจังหวัด เรื่อง สมุทรสาครบ้านเรา พบว่าสามารถพัฒนาการคิดวิเคราะห์ของเด็กปฐมวัยได้อย่างมีประสิทธิภาพ สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด และเมื่อเปรียบเทียบกับก่อนการจัดกิจกรรมและหลังจัดกิจกรรมบทบาทสมมติมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยความสามารถในการคิดวิเคราะห์หลังจัดกิจกรรมบทบาทสมมติสูงกว่าก่อนการจัดกิจกรรมบทบาทสมมติ สอดคล้องกับการวิจัยของอรพิน แก่นบุตดีและคณะ (2556) ทำการศึกษาผลที่ใช้วิธีการสอนแบบบทบาทสมมติ เรื่อง หลักประชาธิปไตย กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมที่มีต่อความสามารถในการคิดแก้ปัญหาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 พบว่าการสอนแบบบทบาทสมมติส่งผลต่อความสามารถในการคิดแก้ปัญหา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน และมีความคงทนในการเรียนรู้ ดังนั้นจึงทำให้การใช้กิจกรรมบทบาทสมมติเป็นที่ยอมรับว่าเป็นวิธีการที่สามารถสร้างและพัฒนาผู้เรียนเข้าใจบทบาท สภาพความเป็นจริงจากสิ่งที่เกิดขึ้น ผ่านการแสดงออกต่าง ๆ นับว่าเป็นการสอนที่สนับสนุนให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะในด้านการคิดวิเคราะห์และการแก้ไขปัญหาแบบมีส่วนร่วม โดยได้ลงมือปฏิบัติร่วมกันระหว่างผู้เรียน (นรรักษ์ ผืนเขียว, 2562) ซึ่งสอดคล้องกับแนวทางการเรียนรู้สมัยใหม่ ที่มุ่งเน้นตัวผู้เรียนเป็นสำคัญ

การจัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชาอาชีวอนามัยและความปลอดภัย คณะสาธารณสุขศาสตร์ พยายามมุ่งเน้นให้นักศึกษาเกิดสมรรถนะในการคิดวิเคราะห์และการแก้ไขปัญหาเหตุการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างมีเหตุผล น่าเชื่อถือ เข้าใจสถานการณ์และปัญหาในมุมมองที่แตกต่าง เป็นการเตรียมความพร้อมในการทำงาน พร้อมทั้งจะเผชิญกับสถานการณ์ที่มีปัญหาและสามารถแก้ไขได้อย่างมีประสิทธิภาพ ช่วยทำให้เกิดการตัดสินใจทางด้านความปลอดภัยในการทำงานต่าง ๆ ให้กับพนักงานได้อย่างถูกต้องเหมาะสม ถือเป็นพื้นฐานสำคัญของการเป็นเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพในอนาคต

จากข้อมูลการประชุมคณาจารย์ผู้สอนทั้งในและนอกสาขาวิชาอาชีวอนามัยและความปลอดภัย ที่ทำการสอนให้กับนักศึกษาชั้นปีที่ 2 สาขาวิชาอาชีวอนามัยและความปลอดภัย พบการสะท้อนปัญหาของ นักศึกษาด้านการคิดวิเคราะห์และการแก้ไขปัญหา ที่มีความจำเป็นต้องรีบดำเนินการแก้ไขอย่างเร่งด่วน ก่อนที่ นักศึกษาจะต้องไปฝึกปฏิบัติการบูรณาการเรียนรู้อยู่รวมกับการทำงาน (Work-integrated Learning : WiL) ณ สถานประกอบการในภาคเรียนที่ 3/ 2566 ผู้สอนจึงมีความมุ่งหวังในการพัฒนาและส่งเสริมทักษะดังกล่าว ผ่านรายวิชาการปฐมพยาบาลในงานอาชีวอนามัยและความปลอดภัย ซึ่งเป็นรายวิชาที่นักศึกษาจะต้อง ลงทะเบียนเรียนในภาคการศึกษาที่ 2/2566 เพื่อติดอาวุธเกี่ยวกับทักษะการคิดวิเคราะห์และการแก้ไขปัญหา แก่นักศึกษา ให้สามารถฝึกปฏิบัติ WIL2 ณ สถานประกอบการได้ดีขึ้น ถือเป็นพื้นฐานที่สำคัญของการเป็น เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพในอนาคต

ด้วยเหตุข้างต้น ทำให้ผู้สอนมีความสนใจที่จะพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์และการแก้ไขปัญหา โดย ผ่านกิจกรรมบทบาทสมมติในรายวิชาการปฐมพยาบาลในงานอาชีวอนามัยและความปลอดภัย เพื่อเป็นการ เตรียมความพร้อมให้ผู้เรียน ส่งเสริมโอกาสที่จะเรียนรู้ เพิ่มทักษะในการฝึกฝนหาทางออกจากสถานการณ์ที่ ซับซ้อนโดยใช้การคิดอย่างเป็นระบบ รวมถึงสร้างบุคลิกภาพที่มีความมั่นใจในการเผชิญกับทุกชนิดของปัญหา สามารถฝึกปฏิบัติ WIL2 ได้สำเร็จ จบไปเป็นบัณฑิตที่มีคุณภาพและเป็นเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการ ทำงานระดับวิชาชีพที่เป็นไปตามความต้องการของสถานประกอบการ

โจทย์การวิจัย

นักศึกษาสาขาวิชาอาชีวอนามัยและความปลอดภัย คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ เชียงราย มีปัญหาเกี่ยวกับทักษะการคิดวิเคราะห์และการแก้ไขปัญหา การใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ จะสามารถพัฒนาการคิดวิเคราะห์และการแก้ไขปัญหาในรายวิชานี้ได้จริงหรือไม่

คำถามการวิจัย

1. นักศึกษามีทักษะการคิดวิเคราะห์และการแก้ไขปัญหาโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติเป็นอย่างไร
2. ทักษะการคิดวิเคราะห์และการแก้ไขปัญหาของนักศึกษาก่อนและหลังการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติผ่านการเรียนรู้ในรายวิชาการปฐมพยาบาลในงานอาชีวอนามัยและความปลอดภัยเป็นอย่างไร
3. ความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติผ่านการเรียนรู้ในรายวิชาการปฐมพยาบาลในงานอาชีวอนามัยและความปลอดภัยเป็นอย่างไร

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาคะแนนมาตรฐานผลการเรียนรู้รายวิชาการปฐมพยาบาลในงานอาชีวอนามัยและความปลอดภัยหลังการจัดการเรียนการสอน
2. เพื่อศึกษาทักษะการคิดวิเคราะห์และการแก้ไขปัญหาของนักศึกษาโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติผ่านการเรียนรู้ในรายวิชาการปฐมพยาบาลในงานอาชีวอนามัยและความปลอดภัย
3. เพื่อเปรียบเทียบทักษะการคิดวิเคราะห์และการแก้ไขปัญหาของนักศึกษาก่อนและหลังการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติผ่านการเรียนรู้ในรายวิชาการปฐมพยาบาลในงานอาชีวอนามัยและความปลอดภัย
4. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติผ่านการเรียนรู้ในรายวิชาการปฐมพยาบาลในงานอาชีวอนามัยและความปลอดภัย

ประโยชน์ของการวิจัย

1. ได้แนวทางในการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์และการแก้ไขปัญหาของนักศึกษาสามารถนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนในระดับชั้นอื่น ๆ ได้
2. กิจกรรมบทบาทสมมติสามารถนำไปใช้ในการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์และการแก้ไขปัญหาในการเรียนการสอนทุกระดับชั้นได้
3. นักศึกษาได้รับการส่งเสริมการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์และการแก้ไขปัญหา เพื่อสามารถนำไปใช้ในการฝึกปฏิบัติภาคสนามและใช้ในการประกอบอาชีพเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพในอนาคตได้

ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษาวิจัยนี้เป็นการวิจัยในชั้นเรียน เป็นการทดลองแบบหนึ่งกลุ่ม เปรียบเทียบก่อนและหลัง One-group pretest-posttest design

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การศึกษาด้านเนื้อหานี้เกี่ยวข้องกับเนื้อหาการจัดการเรียนการสอน โดยกำหนดให้มีกิจกรรมบทบาทสมมติในบทต่าง ๆ ดังนี้

1. ทักษะการคิดวิเคราะห์
2. การแก้ไขปัญหา
3. บทบาทสมมติ
4. การปฐมพยาบาล

2. ขอบเขตด้านประชากรที่ศึกษา

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ คือนักศึกษาที่ลงทะเบียนในรายวิชาการปฐมพยาบาลในงานอาชีวอนามัยและความปลอดภัย ภาคการศึกษาที่ 2/2566 จำนวน 16 คน

3 ขอบเขตด้านสถานที่

สาขาวิชาอาชีวอนามัยและความปลอดภัย คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

4.ขอบเขตด้านระยะเวลาที่ศึกษา

การศึกษาวิจัยนี้ดำเนินการทดลองในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 โดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้จำนวน 16 สัปดาห์

นิยามศัพท์เฉพาะ

ทักษะการคิดวิเคราะห์ หมายถึง ความสามารถในการตรวจสอบ จำแนกแยกแยะ ไตร่ตรอง สืบค้นข้อเท็จจริงของสิ่งที่เกิดขึ้นเกี่ยวกับสถานการณ์ปัญหาที่ผู้เรียนต้องเผชิญเมื่อไปประกอบอาชีพทางด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยในสถานประกอบการ แล้วใช้ความรู้ทางการปฐมพยาบาลในงานอาชีวอนามัยและความปลอดภัยที่ต้องตัดสินใจหาคำตอบอย่างมีเหตุและผล พิจารณาตัดสินใจก่อนสรุปความหรือตัดสินใจในเรื่องนั้น ๆ และลงมือปฏิบัติ

ทักษะการแก้ไขปัญหา หมายถึง ทักษะการแก้ไขปัญหา หมายถึง ความสามารถในการแก้ไขปัญหาจากสถานการณ์ต่าง ๆ ผู้เรียนต้องเผชิญเมื่อไปประกอบอาชีพทางด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยในสถานประกอบการ โดยใช้ความรู้ ประสบการณ์ รวบรวมความคิดมาใช้ดำเนินการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นอย่างเหมาะสม

กิจกรรมบทบาทสมมติ หมายถึง กิจกรรมบทบาทสมมติ หมายถึง กิจกรรมที่กำหนดบทบาทหรือสร้างสถานการณ์ขึ้นมาใกล้เคียงกับความเป็นจริงที่ผู้เรียนต้องเผชิญเมื่อไปประกอบอาชีพทางด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยมาไว้ในห้องเรียน โดยให้นักศึกษาวิเคราะห์และแก้ไขปัญหาจำนวน 6 กิจกรรม ครอบคลุมทั้งหมด 6 บท โดยแบ่งเป็น 3 ขั้นตอนคือขั้นเตรียมการ ขั้นแสดง และขั้นสรุป

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎีและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ เป็นการการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์และการแก้ไขปัญหาโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติของนักศึกษาในรายวิชาการปฐมพยาบาลในงานอาชีวอนามัยและความปลอดภัย คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย ผู้วิจัยจึงได้ทำการศึกษาค้นคว้าเอกสาร ตำรา บทความ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยมีเนื้อหาครอบคลุมในหัวข้อต่อไปนี้

1. ทักษะการคิดวิเคราะห์
2. ทักษะการแก้ไขปัญหา
3. กิจกรรมบทบาทสมมติ
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
5. กรอบแนวคิด

1. ทักษะการคิดวิเคราะห์

การคิดวิเคราะห์ เป็นกระบวนการที่จำเป็นสำหรับบุคคล โดยใช้การไตร่ตรอง เหตุผล การคิดอย่างมีหลักการ เพื่อรวบรวม แปลความหมายและประเมินข้อมูลข่าวสารเพื่อให้สามารถตัดสินใจทางเลือกใดเหมาะสมที่สุด

ความหมายของการคิดวิเคราะห์

พรพรรณ ศรีหางศ์. (2562). ให้ความหมายการคิดวิเคราะห์ คือ ความสามารถในการพิจารณาไตร่ตรองแก้ปัญหาที่แม่นยำ มีความละเอียดในการจำแนกแยกแยะ เปรียบเทียบข้อมูลเรื่องราวเหตุการณ์ต่าง ๆ อย่างชำนาญ โดยการหาหลักฐานที่มีความสัมพันธ์เชื่อมโยงหรือข้อมูลที่นำเชื่อถือมาสนับสนุนหรือยืนยัน ในการพิจารณาอย่างรอบคอบก่อนตัดสินใจเชื่อหรือสรุปผล

มันทนา ปิตาระโพธิ์. (2561). ให้ความหมายการคิดวิเคราะห์ คือ ความสามารถของคนในการการจำแนกออกเป็นส่วนย่อย ๆ ของสิ่งใดสิ่งหนึ่งหรือเรื่องใดเรื่องหนึ่ง แล้วจึงระบุส่วนสำคัญ ระบุความสัมพันธ์ระหว่างส่วนย่อยเหล่านั้นหรือระบุหลักการที่ส่วนย่อย ๆ นั้นร่วมกัน โดยมีตัวบ่งชี้ คือ การวิเคราะห์เนื้อหาหรือความสำคัญ การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ และการวิเคราะห์หลักการ

วัชรรา เล่าเรียนดี และคณะ (2560) ได้ให้ความหมายการคิดวิเคราะห์ คือ การแสดงออกด้วยคำพูด หรือพฤติกรรมการปฏิบัติที่บอกถึงความรู้ความเข้าใจในเรื่องต่าง ๆ อย่างละเอียด จนสามารถอธิบายเหตุผล ระบุปัญหา ระบุความเชื่อมโยง สามารถจำแนกส่วนประกอบ ต่าง ๆ รวบรวมข้อมูลที่สำคัญเพื่อนำมาเป็นเกณฑ์ในการตัดสินใจและประเมินผลหรือเพื่อสรุปได้อย่างเหมาะสม

จากความหมายการคิดวิเคราะห์ข้างต้น ผู้วิจัยสรุปได้ว่า การคิดวิเคราะห์ คือ ความสามารถในการตรวจสอบ จำแนกแยกแยะ ไตร่ตรอง สืบค้นข้อเท็จจริงของสิ่งที่เกิดขึ้นเกี่ยวกับสถานการณ์ปัญหาอาศัยหลักพื้นฐานที่ถูกต้องในการตัดสินใจหาคำตอบอย่างมีเหตุและผล พิจารณาตัดสินใจก่อนสรุปความหรือตัดสินใจในเรื่องนั้น ๆ และลงมือปฏิบัติ

ความสำคัญของการคิดวิเคราะห์

การคิดวิเคราะห์มีความสำคัญต่อการเรียนรู้และการดำเนินชีวิตเป็นอย่างมาก Paul, R., & Elder, L. (2006) ซึ่งสามารถสรุปได้ดังนี้

1. การตัดสินใจที่ดีขึ้น การคิดวิเคราะห์ช่วยให้บุคคลสามารถประเมินข้อมูลและสถานการณ์ต่าง ๆ อย่างรอบคอบ ซึ่งนำไปสู่การตัดสินใจที่มีเหตุผลและมีประสิทธิภาพมากขึ้น
2. การแก้ปัญหา การคิดวิเคราะห์เป็นทักษะสำคัญในการแก้ปัญหา เพราะช่วยให้สามารถแยกแยะและวิเคราะห์ปัญหาเพื่อหาทางแก้ไขที่เหมาะสม
3. การเรียนรู้และการศึกษา การคิดวิเคราะห์ช่วยให้นักเรียนสามารถเข้าใจบทเรียนได้ลึกซึ้งขึ้น และสามารถประยุกต์ใช้ความรู้ในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ
4. การพัฒนานวัตกรรม การคิดวิเคราะห์ช่วยในการค้นหาและพัฒนานวัตกรรมใหม่ ๆ โดยการวิเคราะห์ข้อมูลและแนวโน้มต่าง ๆ เพื่อสร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์หรือบริการที่ตอบสนองต่อความต้องการของตลาด
5. การเพิ่มประสิทธิภาพในที่ทำงาน การคิดวิเคราะห์ช่วยให้พนักงานสามารถประเมินและปรับปรุงกระบวนการทำงาน และสามารถแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ

องค์ประกอบของการคิดวิเคราะห์

การคิดวิเคราะห์เป็นกระบวนการที่ซับซ้อนและมีหลายองค์ประกอบ ซึ่งสามารถแบ่งออกได้ดังนี้ (Halpern, D. F. , 2014)

1. การตั้งคำถาม (Questioning) การตั้งคำถามเป็นจุดเริ่มต้นของการคิดวิเคราะห์ โดยช่วยให้บุคคลสามารถมองเห็นปัญหาและค้นหาข้อมูลเพิ่มเติมเพื่อหาคำตอบที่เหมาะสม
2. การรวบรวมข้อมูล (Gathering Information) การรวบรวมข้อมูลเป็นขั้นตอนที่สำคัญในการคิดวิเคราะห์ โดยการค้นหาข้อมูลที่เกี่ยวข้องจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ เพื่อใช้ในการวิเคราะห์และประเมิน
3. การวิเคราะห์ข้อมูล (Analyzing Information) การวิเคราะห์ข้อมูลเป็นกระบวนการที่ใช้ในการแยกแยะและตรวจสอบข้อมูลเพื่อทำความเข้าใจรายละเอียดและหาความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลต่าง ๆ
4. การสรุปผล (Synthesizing Information) การสรุปผลเป็นการนำข้อมูลที่วิเคราะห์แล้วมารวมกันเพื่อหาข้อสรุปที่มีเหตุผลและสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้

5. การประเมินผล (Evaluating Information) การประเมินผลเป็นการตรวจสอบและประเมินความถูกต้อง ความน่าเชื่อถือ และความเป็นไปได้ของข้อมูลและข้อสรุปที่ได้จากการคิดวิเคราะห์

6. การตัดสินใจ (Decision Making) การตัดสินใจเป็นขั้นตอนสุดท้ายของการคิดวิเคราะห์ ซึ่งนำข้อสรุปและการประเมินผลมาใช้ในการตัดสินใจที่มีเหตุผลและมีประสิทธิภาพ

กระบวนการคิดวิเคราะห์

สุกัลักษณ์ กันธิยะ (2563) อธิบายกระบวนการคิดวิเคราะห์ ว่าหากต้องการให้บรรลุวัตถุประสงค์ ต้องฝึกทักษะกระบวนการคิด ตัดสินใจอย่างรอบคอบ และฝึกฝนอยู่เสมอ เนื่องจากเป็นกระบวนการเรียนรู้จากการคิดอย่างเป็นระบบ โดยสรุปขั้นตอนของการคิดวิเคราะห์ได้ 4 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 รวบรวม และทำการทบทวนข้อมูลทั้งหมดที่ต้องการวิเคราะห์

ขั้นที่ 2 กำหนดเป้าหมายหรือแง่มุมสถานการณ์ต่าง ๆ ที่ต้องการวิเคราะห์

ขั้นที่ 3 ตั้งเกณฑ์หรือประเด็นที่จะต้องการแยกแยะ จำแนก หรือทำการจัดหมวดหมู่ของประเด็นปัญหา เพื่อให้เกิดการบรรลุเป้าหมายของการวิเคราะห์

ขั้นที่ 4 พิจารณารูปแบบหรือลักษณะของสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น และทำการสรุปผล พร้อมเสนอผลการวิเคราะห์

สรุปได้ว่ากระบวนการคิดวิเคราะห์ มีความจำเป็นและสำคัญมากในการแก้ไขปัญหา ทำให้รู้ข้อเท็จจริง ความเป็นมาเป็นไปของเหตุการณ์ ต่าง ๆ สามารถพิจารณาเรื่องราวต่าง ๆ เป็นลำดับขั้นตอน ช่วยให้สามารถแก้ไขปัญหา ประเมิน ตัดสินใจและสรุปข้อมูลต่าง ๆ ได้อย่างสมเหตุสมผล

ประไพ ศิวะสิริวิลาศ (2563) อธิบายกระบวนการคิดวิเคราะห์ ว่าเป็นการแสดงให้เห็นความเชื่อมโยงสัมพันธ์กันในระบบการคิด โดยกระบวนการคิดวิเคราะห์มีความสอดคล้องกับองค์ประกอบในด้านความสามารถของการให้เหตุผลอย่างถูกต้อง รวมทั้งกระบวนการตั้งคำถามจะต้องเข้าไปเกี่ยวข้องในทุก ๆ ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 ระบุหรือทำความเข้าใจกับประเด็นปัญหา ผู้ที่จะทำการคิดวิเคราะห์จะต้องทำความเข้าใจปัญหาอย่างกระจ่างแจ้ง ด้วยการตั้งคำถามหลาย ๆ คำถาม เพื่อให้เข้าใจปัญหาต่าง ๆ ที่กำลังเผชิญอยู่นั้นอย่างดีที่สุด ตัวอย่างคำถาม เช่น ปัญหานี้เป็นปัญหาที่สำคัญที่สุดของบ้านเมืองใช่หรือไม่ (ความสำคัญ) ยังมีปัญหาที่สำคัญไม่ยิ่งหย่อนกว่ากันอีกหรือไม่ ทราบได้อย่างไรว่า เรื่องนี้เป็นปัญหาที่สำคัญที่สุด

ขั้นที่ 2 รวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับปัญหา ในขั้นนี้ผู้ที่ทำการคิดวิเคราะห์ จะต้องรวบรวมข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ เช่น จากการสังเกต จากการอ่าน จากข้อมูลการประชุม จากข้อเขียน

บันทึกการประชุมบทความ จากการสัมภาษณ์ การวิจัย และอื่น ๆ การเก็บข้อมูลจากหลาย ๆ แหล่ง และด้วยวิธีการหลาย ๆ วิธีจะทำให้ได้ข้อมูลที่สมบูรณ์ ชัดเจน และมีความเที่ยงตรง คำถามที่จะต้องตั้งในตอนนี้ ได้แก่ เราจะหาข้อมูลให้ครบถ้วนโดยวิธีใดได้อีกบ้างและหาอย่างไร (เที่ยงตรง) ข้อมูลนี้มีความเกี่ยวข้องกับปัญหาอย่างไร (ความสัมพันธ์เกี่ยวข้อง), จำเป็นต้องหาข้อมูลเพิ่มเติมในเรื่องใดอีกบ้าง (ความกระชับพอดี)

ขั้นที่ 3 พิจารณานำเชื่อถือของข้อมูล หมายถึงผู้ที่คิดวิเคราะห์พิจารณาความถูกต้องเที่ยงตรงของสิ่งที่นำมาอ้าง รวมทั้งการประเมินความพอเพียงของข้อมูลที่จะนำมาใช้ คำถามที่ควรจะนำมาใช้ในตอนนี้ ได้แก่ ข้อมูลที่ได้มามีความเป็นไปได้มากน้อยเพียงไร (ความเที่ยงตรง) เราจะหาหลักฐานได้อย่างไรถ้าข้อมูลที่ได้มาเป็นเรื่องจริง (ความเที่ยงตรง), ยังมีเรื่องอะไรอีกในส่วนนี้ที่ยังไม่รู้ (ความชัดเจน) ยังมีข้อมูลอะไรในเรื่องนี้อีกที่ยังไม่นำมากล่าวถึง (ความกว้างของการมอง)

ขั้นที่ 4 การจัดข้อมูลเข้าเป็นระบบ เป็นขั้นที่ผู้คิดจะต้องสร้างความคิด ความคิดรวบยอด หรือสร้างหลักการขึ้นให้ได้ด้วยการเริ่มต้นจากการระบุลักษณะของข้อมูล แยกแยะข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็น จัดลำดับความสำคัญของข้อมูล พิจารณาขีดจำกัดหรือขอบเขตของปัญหา รวมทั้งข้อตกลงพื้นฐาน การสังเคราะห์ข้อมูลเข้าเป็นระบบและกำหนดข้อสันนิษฐานเบื้องต้น คำถามที่ควรนำมาใช้ตอนนี้ ได้แก่ ข้อมูลส่วนนี้เกี่ยวข้องกับปัญหาอย่างไร (ความสัมพันธ์เกี่ยวข้อง) จำเป็นต้องหาข้อมูลเพิ่มเติมในเรื่องนี้อีกหรือไม่ จากใครที่ใด (ความกว้างของการมอง) อะไรบ้างที่ทำให้การจัดข้อมูลในเรื่องนี้เกิดความลำบาก (ความลึก) จะตรวจสอบได้อย่างไรว่าการจัดข้อมูลมีความถูกต้อง(ความเที่ยงตรง)สามารถจัดข้อมูลโดยวิธีอื่นได้อีกหรือไม่

ขั้นที่ 5 ตั้งสมมติฐาน เป็นขั้นที่นักคิดวิเคราะห์จะต้องนำข้อมูลที่จัดระบบระเบียบแล้วมาตั้งเป็นสมมติฐานเพื่อกำหนดขอบเขตและการหาข้อสรุปของข้อคำถาม หรือปัญหาที่กำหนดไว้ ซึ่งจะต้องอาศัยความคิดเชื่อมโยงสัมพันธ์ในเชิงของเหตุผลอย่างถูกต้อง สมมติฐานที่ตั้งขึ้นจะต้องมีความชัดเจน และมาจากข้อมูลที่ถูกต้องปราศจากอคติหรือความลำเอียงของผู้ที่เกี่ยวข้องคำถามที่ควรนำมาใช้ตอนนี้ ได้แก่ ถ้าสมมติฐานที่ตั้งขึ้นถูกต้อง เราจะมีวิธีตรวจสอบได้อย่างไร (ความเที่ยงตรง) สามารถทำให้กระชับกว่านี้ได้หรือไม่ (ความกระชับ ความพอดี) รายละเอียดแต่ละส่วนเกี่ยวข้องกับปัญหาอย่างไร (ความสัมพันธ์เกี่ยวข้อง)

ขั้นที่ 6 การสรุป เป็นขั้นตอนของการลงความเห็น หรือการเชื่อมโยงสัมพันธ์ระหว่างเหตุผลกับผลอย่างแท้จริง ซึ่งผู้คิดวิเคราะห์จะต้องเลือกพิจารณาเลือกวิธีการที่เหมาะสมตามสภาพของข้อมูลที่ปรากฏ โดยใช้เหตุผลทั้งทางตรรกศาสตร์ เหตุผลทางวิทยาศาสตร์ และพิจารณาถึงความเป็นไปได้ตามสภาพที่เป็นจริงประกอบกัน คำถามที่ควรนำมาถาม ได้แก่ เราสามารถจะตรวจสอบได้หรือไม่ ตรวจสอบอย่างไร (ความเที่ยงตรง) ผลที่เกิดขึ้นมันมีที่มาอย่างไร (ความสัมพันธ์เกี่ยวข้อง) ข้อสรุปนี้

ทำให้เราเข้าใจอะไรได้บ้าง (ความสัมพันธ์เกี่ยวข้อง) สิ่งที่เราสรุปนั้นเป็นเหตุผลที่สมบูรณ์หรือไม่ (หลักตรรกวิทยา)

ขั้นที่ 7 การประเมินข้อสรุป เป็นขั้นสุดท้ายของการคิดวิเคราะห์ เป็นการประเมินความสมเหตุสมผลของการสรุป และพิจารณาผลสืบเนื่องที่จะเกิดขึ้นต่อไป เช่น การนำไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์จริงหรือการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นจริง ๆ คำถามที่ควรนำมาถามได้แก่ ส่วนไหนของข้อสรุปที่มีความสำคัญที่สุด(ความสำคัญ) ยังมีข้อสรุปเรื่องใดอีกที่ควรนำมากล่าวถึง (ความกว้างของการมอง), ถ้านำเรื่องนี้ไปปฏิบัติจะมีปัญหาอะไรเกิดขึ้นบ้าง (ความกว้างของการมอง) อะไรจะทำให้ปัญหามีความซับซ้อนยิ่งขึ้น (ความลึก)

สรุปได้ว่ากระบวนการคิดวิเคราะห์ มีความสำคัญอย่างยิ่งสำหรับการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ เพราะการคิดวิเคราะห์จะทำให้มองเห็นปัญหา สามารถทำความเข้าใจปัญหา รู้จักปัญหาอย่างแท้จริง และจะสามารถแก้ปัญหาทั้งหลายได้

ประโยชน์ของการคิดวิเคราะห์

การคิดวิเคราะห์ นับว่ามีประโยชน์อย่างมากในการนำไปใช้ในการดำรงชีวิต ซึ่งสามารถสรุปได้ดังนี้ Ennis, R. H. (2011)

1. การตัดสินใจที่มีเหตุผล (Improved Decision-Making) การคิดวิเคราะห์ช่วยให้บุคคลสามารถประเมินข้อมูลและสถานการณ์ต่าง ๆ อย่างรอบคอบ นำไปสู่การตัดสินใจที่มีเหตุผลและมีประสิทธิภาพมากขึ้น
2. การแก้ปัญหาที่มีประสิทธิภาพ (Effective Problem-Solving) การคิดวิเคราะห์เป็นเครื่องมือสำคัญในการแก้ปัญหา เพราะช่วยให้สามารถแยกแยะและวิเคราะห์ปัญหา เพื่อหาทางแก้ไขที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ
3. การพัฒนาทักษะการเรียนรู้ (Enhanced Learning Skills) การคิดวิเคราะห์ช่วยให้นักเรียนและบุคคลทั่วไปสามารถเข้าใจบทเรียนและข้อมูลได้ลึกซึ้งขึ้น และสามารถประยุกต์ใช้ความรู้ในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ
4. การพัฒนานวัตกรรม (Innovation Development) การคิดวิเคราะห์ช่วยในการค้นหาและพัฒนานวัตกรรมใหม่ ๆ โดยการวิเคราะห์ข้อมูลและแนวโน้มต่าง ๆ เพื่อสร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์หรือบริการที่ตอบสนองต่อความต้องการของตลาด
5. การเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน (Workplace Efficiency) การคิดวิเคราะห์ช่วยให้พนักงานสามารถประเมินและปรับปรุงกระบวนการทำงาน และสามารถแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน

6. การพัฒนาทักษะการสื่อสาร (Improved Communication Skills) การคิดวิเคราะห์ช่วยในการสร้างสรรค์และนำเสนอข้อคิดเห็นอย่างมีเหตุผล และสามารถสื่อสารแนวคิดหรือข้อสรุปได้อย่างชัดเจนและมีประสิทธิภาพ

ทักษะการแก้ไขปัญหา

ทักษะการแก้ปัญหา เป็นหนึ่งในทักษะส่วนบุคคลที่มีความสำคัญและจำเป็น เพราะเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้สามารถทำความเข้าใจปัญหา คิดวิเคราะห์ และนำไปสู่แนวทางแก้ไขปัญหานั้น ทักษะนี้มีความจำเป็นต่อทุกช่วงวัยของชีวิต ตั้งแต่วัยเด็กจนถึงวัยที่เติบโตเป็นผู้ใหญ่ ซึ่งทักษะนี้ในการแก้ปัญหานั้นจะช่วยสนับสนุนให้การดำเนินชีวิตเป็นไปตามความคาดหวัง และยังส่งผลในการแก้ไขปัญหาในชีวิตประจำวันได้

ความหมายของการแก้ปัญหา

ปิยพงษ์ ทวีพงษ์และคณะ (2566) ให้ความหมายของการแก้ปัญหา คือ การแก้ปัญหาที่ต้องได้รับการพัฒนาและฝึกฝน เนื่องจากการดำเนินการเพื่อให้บรรลุตามจุดมุ่งหมาย ซึ่งต้องอาศัยความรู้ ประสบการณ์และความสามารถในการแก้ปัญหาในสถานการณ์ต่าง ๆ อย่างมีคุณภาพและสำเร็จได้

เลิศชาย ปานมุข (2558) ให้ความหมายของการแก้ปัญหา คือ กระบวนการทางสมองที่มีความซับซ้อน โดยเกี่ยวข้องกับการจินตนาการ การจัดกระบวนการคิดเพื่อการกระทำ รวมไปถึงการรวบรวมความคิด และกระบวนการเพื่อแก้ไขปัญหา

มณฑรา ธรรมบุศย์ (2551) ให้ความหมายของการแก้ปัญหา คือ ความสามารถในการรู้จักขอความช่วยเหลือจากผู้อื่นในยามจำเป็น รู้จักพัฒนาและประเมินทางเลือกในการแก้ปัญหา สามารถหาทางแก้ปัญหาและวางแผนแก้ปัญหาได้อย่างถูกต้อง

จากความหมายทักษะการแก้ไขปัญหาข้างต้น ผู้วิจัยสรุปได้ว่า ทักษะการแก้ปัญหามีความหมายถึง ความสามารถในการแก้ปัญหาจากสถานการณ์ต่าง ๆ ในสถานประกอบการ โดยใช้ความรู้ ประสบการณ์ รวบรวมความคิดมาใช้ดำเนินการแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้นอย่างเหมาะสม

องค์ประกอบของทักษะการแก้ปัญหา

การแก้ปัญหามิใช่ทักษะที่จำเป็นและมีความสำคัญในหลายด้านของชีวิตประจำวัน การเข้าใจองค์ประกอบเหล่านี้จะช่วยในการพัฒนาทักษะการแก้ปัญหามีประสิทธิภาพ D'Zurilla, T. J., & Nezu, A. M. (2010). ดังนี้

1. การระบุปัญหา (Problem Identification) การระบุปัญหาคือขั้นตอนแรกในการแก้ปัญหา ซึ่งต้องมีความสามารถในการรับรู้และเข้าใจปัญหาที่เกิดขึ้น รวมถึงการระบุปัญหาที่ชัดเจนและสาเหตุของปัญหา

2. การรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล (Gathering and Analyzing Information) การรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับปัญหาเป็นสิ่งสำคัญ โดยต้องใช้แหล่งข้อมูลที่เชื่อถือได้ และการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาแนวโน้มและสาเหตุของปัญหา

3. การระบุทางเลือก (Generating Possible Solutions) การระดมความคิดและระบุนิธีแก้ไขปัญหาก็เป็นไปได้หลาย ๆ วิธี โดยใช้ความคิดสร้างสรรค์และความรู้จากหลายแหล่ง เพื่อหาทางเลือกที่หลากหลายในการแก้ไขปัญหา

4. การประเมินทางเลือก (Evaluating and Selecting Solutions) การประเมินและเปรียบเทียบทางเลือกต่าง ๆ โดยพิจารณาถึงข้อดีและข้อเสียของแต่ละทางเลือก และเลือกทางเลือกที่เหมาะสมที่สุดในการแก้ไขปัญหา

5. การดำเนินการแก้ไขปัญห (Implementing Solutions) การนำทางเลือกที่เลือกมาใช้ในการแก้ไขปัญหา โดยต้องมีการวางแผนและการจัดการที่ดีในการดำเนินการ

6. การติดตามและประเมินผล (Monitoring and Evaluating Results) การติดตามและประเมินผลการแก้ไขปัญหา เพื่อดูว่าผลลัพธ์เป็นไปตามที่คาดหวังหรือไม่ และหากมีปัญหาใหม่เกิดขึ้นต้องทำการปรับปรุง

กระบวนการแก้ปัญหา

การแก้ปัญหา มีกระบวนการเรียนรู้ โดยเริ่มตั้งแต่การกำหนดปัญหา ตั้งสมมติฐาน วางแผนแก้ปัญหา เก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ปัญหา และสรุปผล ดังต่อไปนี้ (เดชวัชร ทตยเกียรติถาวร, 2563)

1. การกำหนดปัญหา เป็นการระบุปัญหา ทำความเข้าใจปัญหาและสถานการณ์ปัญหา เพื่อกำหนดขอบเขตของปัญหามีเงื่อนไข ข้อจำกัด และแรงผลักดันในการแก้ปัญหา ซึ่งเป็นรากฐานสำคัญในการหาวิธีแก้ปัญหาเพราะการตั้งปัญหาเป็นขั้นตอนแรกสุดของกระบวนการแก้ปัญหา หากกำหนดปัญหาได้ดีจะช่วยให้เข้าใจขอบเขตของปัญหา ความสำคัญของปัญหา และความเร่งด่วนของปัญหาที่ช่วยทำให้การแก้ปัญหามีประสิทธิภาพ

2. การตั้งสมมติฐาน เป็นการคาดคะเนคำตอบของปัญหาที่เกิดขึ้น โดยอาศัยความรู้และประสบการณ์ในการช่วยหาคำตอบ เป็นการใช้เหตุและผลในการคิดวิเคราะห์ปัญหาและเชื่อมโยงไปหาคำตอบ

3. การวางแผนแก้ไขปัญห เป็นการออกแบบวิธีการหาคำตอบจากสมมติฐาน โดยอาศัยเหตุและผลในการคิดไปถึงสาเหตุของปัญหา เพื่อให้เกิดการแก้ปัญหาได้ตรงจุด โดยวิธีการแก้ปัญหามีความหลากหลาย แล้วตัดสินใจเลือกวิธีในการแก้ไขปัญหาคือดีที่สุด

4. การเก็บและรวบรวมข้อมูล เป็นการค้นหาวิธีแก้ปัญหา จากแหล่งต่าง ๆ เช่น ห้องสมุด อินเทอร์เน็ต ตำราเรียน การสังเกต การทดลอง การสัมภาษณ์ผู้รู้หรือผู้เชี่ยวชาญ เพื่อนำข้อมูลมาทดสอบสมมติฐาน

5. การวิเคราะห์ปัญหา เป็นการนำข้อมูลที่รวบรวมมา จัดลำดับความสำคัญของปัญหาว่า ปัญหาไหนควรจัดการก่อน การระบุปัญหา และการทดสอบสมมติฐาน เป็นอีกหนึ่งหัวใจสำคัญของการแก้ไขปัญหา เพราะหากไม่สามารถหาสาเหตุของปัญหาได้ว่าองค์ประกอบไหนที่ทำให้เกิดปัญหา

6. ขั้นสรุปผล เป็นการแปลความหมายระหว่างเหตุกับผล ทำให้สามารถหาวิธีการแก้ไข ปัญหาหรือตัดสินใจปัญหา

กิจกรรมบทบาทสมมติ

กิจกรรมบทบาทสมมติ (Role playing) เป็นการบทบาทสมมติตามเรื่องราวหรือสถานการณ์ต่าง ๆ เพื่อได้เรียนรู้จากการแสดงออก ทั้งจากการแสดงออกทางกายและการเรียนรู้ความรู้สึกนึกคิดผ่านตัวละคร เรื่องราว สถานการณ์ ตามสภาพความเป็นจริง โดยมีจุดมุ่งหมายให้ผู้เรียนมีความกล้าแสดงออก มีทักษะในการคิดวิเคราะห์และแก้ไขปัญหาด้วยตัวเอง รู้จักที่จะทำงานทีม สามารถแบ่งออกได้เป็น 2 ลักษณะ คือ (นรรีชต์ ผืนเขียว, 2562)

1. การแสดงบทบาทสมมติแบบละคร คือการแสดงบทบาทสมมติโดยที่มีเรื่องราวกำหนดอยู่ก่อนแล้ว ผู้เรียนทราบถึงเรื่องราวคร่าว ๆ และแสดงเรื่องราวตามบทบาทตัวละครที่ได้รับ

2. การแสดงบทบาทสมมติแบบแก้ปัญหา คือการสมมุติสถานการณ์ แล้วให้ผู้เรียนแสดงบทบาทสมมติเพื่อแก้ปัญหาและตอบสนองกับสถานการณ์นั้นตามความคิดเห็นของตนเอง

ความหมายของกิจกรรมบทบาทสมมติ

สมาคมเครือข่ายการพัฒนาวิชาชีพอาจารย์และองค์กรระดับอุดมศึกษาแห่งประเทศไทย (2567) ให้ความหมายของกิจกรรมบทบาทสมมติ คือ เทคนิคการสอนที่กระตุ้นให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติ ได้แสดงความคิด ความรู้สึกของตน ตามบทบาทที่ได้รับมอบหมาย กระตุ้นให้ผู้เรียนใส่ใจผู้ที่มีบทบาทหน้าที่แตกต่างไปจากตนเอง และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนวิเคราะห์ความคิด ความรู้สึก และการกระทำที่ได้แสดงออก ตามวัตถุประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนด

วัชนะ กระจำจบ (2563) ให้ความหมายของกิจกรรมบทบาทสมมติ คือ การจัดกิจกรรมโดยใช้บทบาทที่สมมติขึ้นจากสถานการณ์ใดสถานการณ์หนึ่งที่ใกล้เคียงกับความเป็นจริงมาเป็นเครื่องมือในการสอน เป็นวิธีที่ผู้สอนจำลองสถานการณ์จริงจากโลกภายนอกให้ผู้เรียนต้องเผชิญเมื่อไปประกอบอาชีพมาไว้ในห้องเรียนโดยให้ผู้เรียนสวมบทบาทนั้นและแสดงพฤติกรรมไปตามความรู้สึก อารมณ์ และทัศนคติที่มีต่อบทบาท

จตุพล นามนาย (2562) ให้ความหมายของกิจกรรมบทบาทสมมติ คือ กิจกรรมที่ให้ผู้จัดการจำลองเหตุการณ์เพื่อเลียนแบบสถานการณ์จริง และให้แสดงบทบาทนั้น ๆ โดยมีการแลกเปลี่ยนสนทนากัน

ณัฐชญา บุปผาชาติ (2561) ให้ความหมายของกิจกรรมบทบาทสมมติ คือ กิจกรรมบทบาท ซึ่งเน้นการใช้บทบาทที่สมมติขึ้นจากสถานการณ์ใดสถานการณ์หนึ่งที่ใกล้เคียงกับความเป็นจริงในชีวิตประจำวัน โดยมีจุดมุ่งหมายมีโอกาสนในการใช้ความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริงได้

จากความหมายกิจกรรมบทบาทสมมติ ข้างต้น ผู้วิจัยสรุปได้ว่า กิจกรรมบทบาทสมมติ หมายถึง กิจกรรมที่กำหนดบทบาทหรือสร้างสถานการณ์ขึ้นมาใกล้เคียงกับความเป็นจริงที่ผู้เรียนต้องเผชิญเมื่อไปประกอบอาชีพทางด้านอาชีพอนามัยและความปลอดภัยมาไว้ในห้องเรียน โดยให้นักศึกษาวิเคราะห์และแก้ไขปัญหาจำนวน 6 กิจกรรม ครอบคลุมทั้งหมด 6 บท โดยแบ่งเป็น 3 ขั้นตอนคือขั้นเตรียมการ ขั้นแสดง และขั้นสรุปผล

ขั้นตอนการจัดกิจกรรมบทบาทสมมติ

วัชนะ กระจ่างจบ (2563) ได้สรุปขั้นตอนการจัดกิจกรรมการแสดงบทบาทสมมติไว้ 5 ขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. ขั้นเตรียมการ (Preparation)
2. ขั้นฝึก (Practice)
3. ขั้นแสดง (Presentation)
4. ขั้นผลิต (Production)

5. ขั้นอภิปรายผลและประเมินผล (Discussion and Evaluation) โดยเน้นช่วงกิจกรรมของการอภิปรายผลและประเมินผล ซึ่งจะเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ประเมินตนเองจากการแสดงบทบาทสมมติเพื่ออภิปรายปัญหาที่เกิดขึ้น เพื่อผู้สอนจะได้สามารถให้ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงในการแสดงบทบาทสมมติครั้งต่อไป ซึ่งขั้นนี้จะเป็นช่วงที่สะท้อนให้เห็นผลสำเร็จของการจัดการเรียนการสอน ทั้งนี้จะต้องช่วยให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ขึ้นอย่างสร้างสรรค์

ธิดารัตน์ วิเชียรลม (2554) ได้สรุปขั้นตอนการจัดกิจกรรมการแสดงบทบาทสมมติไว้ 7 ขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. ขั้นเตรียมการ เป็นการบอกวัตถุประสงค์ในการเรียนการสอนให้ชัดเจน สร้างสถานการณ์ และกำหนดบทบาทสมมติที่ใช้ประกอบการเรียนการสอน ในขั้นตอนนี้ผู้เรียนจะทราบจุดประสงค์ในการเรียนรู้ล่วงหน้า ซึ่งเป็นการเตรียมตัวผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนมีความพร้อมมากขึ้นและคุ้นเคยกับกิจกรรมในการเรียนการสอน โดยผู้สอนกำหนดบทบาทไว้ แล้วผู้แสดงจะต้องฝึกซ้อมแสดง

2. ขั้นเชื่อมโยงประสบการณ์ใกล้ตัวผู้เรียนให้สอดคล้องกับเนื้อหาที่เรียน และ กระตุ้นให้ผู้เรียนคิดมีภาพประกอบเนื้อหา ให้สามารถเข้าใจหรือคาดเดาเหตุการณ์ได้ง่ายขึ้น ซึ่งในแต่ละแผนมีการสอบถามความรู้พื้นฐาน กระตุ้นและดึงความสนใจของผู้เรียน โดยมีการใช้คำถามเพื่อกระตุ้น ให้ผู้เรียนอยากเรียนรู้และเชื่อมโยงประสบการณ์

3. ขั้นเลือกผู้แสดง ในการเลือกผู้แสดงจะเน้นให้เป็นผู้เรียนที่มีความเต็มใจเป็นอาสาสมัคร กล้า แสดงออก มีเวลาในการฝึกซ้อมพอควร เพื่อให้เกิดความมั่นใจและมีความพร้อมมากขึ้น

4. ขั้นกำหนดตัวผู้สังเกตการณ์หรือผู้ชม ผู้สอนชักชวนความเข้าใจกับผู้ชมหรือผู้สังเกตการณ์ ว่าจุดประสงค์ที่สำคัญในการใช้กิจกรรมบทบาทสมมตินั้นมุ่งให้เกิดการเรียนรู้แก่ผู้แสดงและผู้ชมหรือผู้สังเกตการณ์ ให้สังเกตการแสดงบทบาทสมมติเพื่อปรับปรุงทักษะให้ดีขึ้นด้วย

5. ขั้นแสดง กำหนดเวลาในการแสดง ไม่ควรให้ใช้เวลายืดยาวมากเกินไป หรือแสดงออกนอกเรื่องหรือวอกวนไปมาจนผู้ชมเกิดความรำคาญหรือความสับสน ไม่สามารถจับประเด็นตามที่ต้องการ

6. ขั้นวิเคราะห์และอภิปรายผลการแสดง ขั้นตอนนี้เป็นขั้นตอนสำคัญที่ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการ เรียนรู้ตรงตามจุดประสงค์การเรียนรู้ มีการสัมภาษณ์ความรู้สึกของผู้แสดงและการจดบันทึก ต่อจากนั้น จึงสัมภาษณ์ผู้ชมหรือผู้สังเกตการณ์ต่าง ๆ ใช้ข้อมูลที่บันทึกไว้ เพื่อนำข้อมูลเหล่านั้นมา อภิปรายสะท้อน ความคิดเห็นและสรุปประเด็นในการเรียนรู้ ในการอภิปรายมุ่งเน้นเฉพาะพฤติกรรม ที่ผู้สวมบทบาทสมมติ ที่แสดงออกมา ตลอดจนสะท้อนความรู้สึกของผู้สวมบทบาทที่แสดงตาม บทบาทนั้น ๆ ควรใช้ช่วงนี้เสริมแรง ชื่นชม หรือมอบของรางวัลเพื่อเป็นการกระตุ้นให้ผู้เรียนกล้า แสดงออกและเกิดแรงจูงใจในการเรียน

7. ขั้นแลกเปลี่ยนประสบการณ์และสรุป เมื่อได้วิเคราะห์และอภิปรายผลของการแสดง ผู้สอนจะเป็นผู้เร้าและจูงใจให้ผู้เรียนได้แลกเปลี่ยนประสบการณ์ต่าง ๆ เพื่อให้เกิดแนวคิด เกิดองค์ ความรู้ที่ผู้เรียนสามารถนำความรู้ที่ได้เรียนไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างถูกต้องเหมาะสม บน พื้นฐาน ความเป็นจริงในวิถีชีวิต แล้วให้ผู้เรียนช่วยกันสรุปประเด็นให้ตรงกับวัตถุประสงค์ของการ แสดงที่กำหนดไว้ เมื่อผู้เรียนสามารถแลกเปลี่ยนประสบการณ์ของตนเองจะทำให้ผู้เรียนมีทัศนคติที่ดี ต่อการเรียน และรู้สึกรักเรียนมากขึ้น

Krish Pramela. (2001). ได้สรุปขั้นตอนการจัดกิจกรรมการแสดงบทบาทสมมติไว้ 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การเตรียมการ (Preparation Stage) ในขั้นนี้ผู้สอนเป็นผู้สร้างบรรยากาศใน การเรียนและเตรียมความพร้อมแก่ผู้เรียน รวมถึงการคัดเลือกบทบาทของผู้แสดงในกลุ่มและการ ฝึกซ้อมก่อนการแสดงจริง

ขั้นตอนที่ 2 การแสดง (Presentation Stage) กลุ่มผู้แสดงจะนำเสนอหน้าชั้นเรียน ในขณะที่ กลุ่มผู้ชมจะต้องจดบันทึกการแสดงเกี่ยวกับจุดอ่อน จุดแข็งของการแสดง และการใช้ภาษาโดยไม่ ทำให้กลุ่มผู้แสดงรู้สึกกลัวต่อคำวิพากษ์วิจารณ์

ขั้นตอนที่ 3 หลังการแสดง (Post Presentation Stage) ผู้เรียนแสดงความคิดเห็นต่อการ แสดงของแต่ละกลุ่มตามที่ได้จดบันทึกไว้ และให้ข้อเสนอแนะรวมทั้งข้อคิดเห็นเพื่อที่ผู้สอนจะได้ นำ

ข้อมูลไปปรับปรุงในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ต่อไป

จากขั้นตอนการจัดกิจกรรมบทบาทสมมติข้างต้น ผู้วิจัยใช้ขั้นตอนสำหรับการจัดกิจกรรมการสอน 3 ขั้นตอน คือ ขั้นเตรียมการ ขั้นแสดง และขั้นสรุปผล โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. ขั้นเตรียมการ เป็นการกำหนดเรื่องราวหรือสถานการณ์บทบาทสมมติสถานการณ์ต่าง ๆ เชื่อมโยงเนื้อหาความรู้ในบทเรียนของรายวิชาการปฐมพยาบาลในงานอาชีพอนามัยและความปลอดภัยร่วมกันระหว่างผู้สอนและผู้เรียน โดยแบ่งกลุ่มและให้สมาชิกในกลุ่มเลือกบทบาทตนเอง รวมถึง จัดเตรียมอุปกรณ์ในการแสดง และซักซ้อมการแสดงบทบาทสมมติที่กำหนดให้
2. ขั้นแสดง เป็นการกำหนดระยะเวลาในการเรียนการสอนในรายวิชาการปฐมพยาบาลในงานอาชีพอนามัยและความปลอดภัยให้ผู้เรียนได้แสดงบทบาทตามเรื่องราวหรือสถานการณ์ที่กำหนดโดยกำหนดให้ผู้สอนและกลุ่มที่ไม่ได้แสดงบทบาทสมมติทำหน้าที่เป็นผู้สังเกตการณ์
3. ขั้นสรุปผล เป็นการร่วมกันแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและอภิปรายถึงเรื่องราวหรือสถานการณ์ที่ได้แสดง กล่าวชมเชยผู้เรียนที่แสดง และสอบถามถึงความรู้สึกรู้สึกและความคิดเห็นในการแสดงบทบาททั้งผู้แสดงและสังเกตการณ์ จากนั้นผู้สอนสรุปถึงสิ่งที่ได้รับการแสดงอีกครั้ง

กระบวนการจัดการเรียนรู้กิจกรรมบทบาทสมมติ

การเตรียมความพร้อมของผู้สอน

1. ผู้สอนเตรียมสถานการณ์และบทบาทสมมติที่สอดคล้องกับเนื้อหาและวัตถุประสงค์การเรียนรู้ โดยสถานการณ์สมมติควรเป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริงหรือใกล้เคียงกับความเป็นจริง ส่วนบทบาทสมมติ หากผู้สอนมีเวลาให้ผู้เรียนเตรียมตัวและต้องการให้ผู้เรียนคิดบทด้วยตนเอง ควรเลือกการแสดงบทบาทแบบละคร แต่หากผู้สอนมีเวลาจำกัดและต้องการให้ผู้เรียนแสดงบทบาทสมมติตามความคิดของตนในขณะนั้นในการจัดการความขัดแย้งที่แฝงอยู่ ควรเลือกการแสดงบทบาทสมมติแบบแก้ปัญหา
2. ผู้สอนเตรียมสื่ออธิบายรายละเอียดของบทบาทสมมติ โดยบทผู้แสดง ประกอบด้วยขอบเขตการแสดงออกทางสีหน้า ท่าทาง การเคลื่อนไหวร่างกาย คำพูด หรือจังหวะโอกาสในการแสดงออก ส่วนบทผู้สังเกตการณ์ ประกอบด้วย ประเด็นที่ต้องสังเกต วิธีการบันทึกข้อมูล และเกณฑ์สำหรับตรวจสอบการแสดงตามบทบาทของผู้แสดงแต่ละคน
3. ผู้สอนเตรียมช่องทางการประชุมปรึกษาหารือกันภายในกลุ่มแก่ผู้เรียนแบบชั่วคราว โดยตั้งค่า Breakout Room ทั้งจำนวนห้อง เวลา และคำชี้แจงการปฏิบัติของผู้เรียนในแต่ละบทบาท

การจัดการเรียนรู้ของผู้เรียน

ขั้นตอนที่ 1 การกำหนดผู้แสดงบทบาทสมมติ

ผู้สอนชี้แจงวัตถุประสงค์การเรียนรู้ ลักษณะกิจกรรม เกณฑ์การให้คะแนนรายบุคคล/รายกลุ่ม และซักถามความเข้าใจของผู้เรียน ผู้สอนเล่าสถานการณ์สมมติที่เกี่ยวกับเนื้อหาที่กำลังเรียนรู้ จากนั้นชวนให้ผู้เรียนสังเกตวิกฤตที่เกิดขึ้น และให้ผู้เรียนลองคิดตามว่า หากผู้เรียนอยู่ในสถานการณ์นี้ ผู้เรียนจะตอบสนองต่อสถานการณ์อย่างไร ผู้สอนเปิดห้อง Breakout Room เพื่อให้ผู้เรียนแต่ละคนละเข้ากลุ่มของตน จากนั้นสมาชิกกลุ่มร่วมพูดคุยทำความเข้าใจสถานการณ์สมมติ ให้ชัดเจน และเป็นไปในทิศทางเดียวกัน ผู้สอนให้ผู้เรียนกำหนดบทบาทให้กับสมาชิกแต่ละคนในกลุ่ม ประกอบด้วย บทผู้แสดง และบทผู้สังเกตการณ์ โดยอาจใช้วิธีการสุ่มเลือก หรือการให้ผู้เรียนจับฉลาก หรือการกำหนดเงื่อนไขให้ผู้เรียนที่มีลักษณะตรงกันข้ามกับบทบาทที่กำหนดไว้เป็นผู้แสดงบทบาทนั้น ผู้สอนให้ผู้เรียนศึกษาบทบาทที่ได้รับมอบหมาย และคิดบทแสดงของตน โดยผู้สอนแจ้งกำหนดเวลาแก่ผู้เรียนอย่างชัดเจน

ขั้นตอนที่ 2 การแสดงบทบาทสมมติ

ผู้สอนให้ผู้เรียนแต่ละกลุ่มเริ่มแสดงบทบาทสมมติตามที่ได้เตรียมการไว้ กรณีห้องเรียนขนาดเล็ก ผู้สอนให้ผู้เรียนแต่ละกลุ่มแสดงบทบาทสมมติให้เพื่อนกลุ่มอื่น ๆ ชมได้ แต่หากกรณีห้องเรียนขนาดใหญ่ ผู้สอนให้ผู้เรียนแสดงในห้อง Breakout Room ของกลุ่มตนเองได้ ในระหว่างการแสดงบทบาทสมมติ ผู้สอนไม่ควรขัดการแสดงกลางคัน เว้นแต่การแสดงเริ่มออกนอกทาง หรือสร้างความสะเทือนใจ หรือเกินเวลาที่กำหนดไปมาก หรือการแสดงนั้นได้ข้อมูลเพียงพอแล้ว ผู้สอนควรตัดบทหรือหยุดการแสดง ผู้สอนสังเกตการณ์แสดงบทบาทสมมติ หรือสุ่มเข้าห้อง Breakout Room เพื่อสังเกตพฤติกรรมที่เกิดขึ้นภายในกลุ่ม

ขั้นตอนที่ 3 การวิเคราะห์และอภิปรายการแสดงบทบาทสมมติ

ผู้สอนให้ผู้เรียนที่รับบทผู้แสดงบอกความรู้สึกและความคิดของตนเองในการสวมบทบาทสมตินั้น จากนั้นผู้สอนให้ผู้เรียนที่รับบทผู้สังเกตการณ์บอกข้อมูลที่สังเกตได้ ผู้สอนให้ผู้เรียนวิเคราะห์ความสอดคล้องระหว่างการแสดงบทบาทสมมติกับเนื้อหาที่กำลังเรียนรู้และวัตถุประสงค์การเรียนรู้ โดยผู้สอนจำเป็นต้องกำชับกับผู้เรียนว่า การวิเคราะห์นี้ต้องเกิดจากการอภิปรายร่วมกันอย่างตรงไปตรงมา เน้นที่เหตุผลของการแสดง ไม่ใช่การตำหนิใครแสดงดีหรือไม่ดี ผู้สอนให้ผู้เรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอผลการอภิปราย และให้สรุปเกี่ยวกับการตอบสนองต่อสถานการณ์สมมติที่กำหนดให้ โดยอาจเป็นการยืนยันตามบทบาทที่แสดงไป หรือเป็นแนวทางใหม่ที่คาดว่าจะแก้ไขวิกฤตที่เกิดขึ้นได้ ผู้สอนเน้นย้ำวัตถุประสงค์ของการแสดงบทบาทสมมติ โดยเชื่อมโยงการแสดงบทบาทสมมติกับเนื้อหาและวัตถุประสงค์การเรียนรู้ที่เน้นใช้บทบาทสมมติเป็นเครื่องมือ ผู้สอนสรุปประเด็นสำคัญที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหา และเพิ่มเติมประเด็นที่ผู้เรียนยังไม่เข้าใจหรือยังเข้าใจไม่ครอบคลุม

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

อภิศักดิ์ ยี่เกษม และคณะ. (2566). ได้ทำการศึกษาการพัฒนาทักษะการแก้ปัญหา เรื่อง การใช้อินเทอร์เน็ตอย่างปลอดภัย โดยใช้วิธีการจัดการเรียนรู้แบบการแสดงบทบาทสมมติ สำหรับ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จุดประสงค์เพื่อเปรียบเทียบทักษะการแก้ปัญหา เรื่อง การใช้ อินเทอร์เน็ตอย่างปลอดภัย ระหว่างก่อนกับหลังการใช้วิธีการจัดการเรียนรู้แบบการแสดงบทบาท สมมติสำหรับนักเรียน และเพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีผลต่อการจัดการเรียนรู้ แบบการแสดงบทบาทสมมติ เรื่อง การใช้อินเทอร์เน็ตอย่างปลอดภัยสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 5 ห้อง 5/1 จำนวน 37 คน โรงเรียนมุสลิมสันติธรรมมูลนิธิ ภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2566 โดยเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย 1) แผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง การใช้อินเทอร์เน็ตอย่างปลอดภัย 2) แบบทดสอบ เรื่อง การใช้ อินเทอร์เน็ตอย่างปลอดภัย ชนิดเลือกตอบมี 4 ตัวเลือกจำนวน 20 ข้อ โดยใช้ฉบับเดียวกันทั้งก่อน และหลังการจัดการเรียนรู้แบบการแสดงบทบาทสมมติ และ 3) แบบสอบถามความพึงพอใจโดยการ จัดการเรียนรู้แบบการแสดงบทบาทสมมติ ผลการวิจัยพบว่า 1) การใช้วิธีการจัดการเรียนรู้แบบการ แสดงบทบาทสมมติสูงกว่าแบบไม่ใช้วิธีการจัดการเรียนรู้แบบการแสดงบทบาทสมมติอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ 2) นักเรียนในกลุ่มทดลองมีความพึงพอใจในการพัฒนาทักษะ การแก้ปัญหาในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.42, S.D. = 0.45)

เสาวคนธ์ จันตะมาต (2565). ได้ทำการศึกษาการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติเพื่อพัฒนาทักษะ การพูดภาษาจีนของนักศึกษาโปรแกรมวิชาการสอนภาษาจีน คณะครุศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏ เชียงราย การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) สร้างและหาประสิทธิภาพแผนการจัดการเรียนรู้โดย การใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 2) เพื่อเปรียบเทียบทักษะการพูด ภาษาจีนก่อนและหลังเรียนโดยการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ 3) เพื่อศึกษาความพึงพอใจต่อการ ใช้ กิจกรรมบทบาทสมมติ กลุ่มตัวอย่างคือนักศึกษาชั้นปีที่ 1 โปรแกรมวิชาการสอนภาษาจีน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย ที่ลงทะเบียนเรียนวิชาการฟังและการพูดภาษาจีน 2 (รหัสวิชา TCN1202) ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 ด้วยวิธีสุ่มแบบกลุ่ม ได้หมู่เรียนที่ 1 จำนวน 26 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ แบบทดสอบวัดทักษะการพูดภาษาจีนก่อนและหลังเรียนการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ แบบวัดความ พึงพอใจที่มีต่อการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ วิเคราะห์ข้อมูลโดยสถิติ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วน เบี่ยงเบน ผลการวิจัย พบว่า แผนการจัดการเรียนรู้โดยการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ มีประสิทธิภาพ เท่ากับ 85.33/88.77 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80.2. ทักษะการพูดภาษาจีนของนักศึกษาหลังเรียนโดยใช้ กิจกรรมบทบาทสมมติของนักศึกษาสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3. ความ

พึงพอใจของนักศึกษาต่อการเรียนโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติเพื่อพัฒนาทักษะการพูดภาษาจีนอยู่ในระดับมากที่สุด

วีรวิชญ์ บุญส่ง และสุนทร อ่อนฤทธิ์ (2565) ได้ทำการศึกษาการใช้บทบาทสมมติเพื่อพัฒนาทักษะทางสังคมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/2 โรงเรียนพัฒนานิคม อำเภอดงเจริญ จังหวัดลพบุรี การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบทักษะทางสังคม และเพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียน โดยการใช้บทบาทสมมติในการพัฒนาทักษะทางสังคม กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/2 ที่ลงทะเบียนเรียนในรายวิชาหน้าที่พลเมือง โรงเรียนพัฒนานิคม อำเภอดงเจริญ จังหวัดลพบุรี ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 9 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง จากนักเรียนที่มีปัญหาด้านทักษะทางสังคม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แผนการจัดการเรียนรู้รายวิชาหน้าที่พลเมือง โดยใช้บทบาทสมมติ แบบวัดทักษะทางสังคมเป็นแบบอัตนัย และแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้เป็นแบบเขียนบรรยาย สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบ Wilcoxon Signed Rank Test ผลการวิจัยพบว่า 1) นักเรียนที่มีปัญหาด้านทักษะทางสังคม มีคะแนนทักษะทางสังคมหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน 8 คน 2) นักเรียนที่มีปัญหาด้านทักษะทางสังคม จำนวน 9 คน หลังเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

ชนมธิดา ยาแก้ว (2564) ได้ทำการศึกษาการพัฒนาทักษะการปฏิบัติงานของนักศึกษาในศตวรรษที่ 21 โดยใช้การแสดงบทบาทสมมติ (Role-Play) โดยมีขั้นตอนของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ดังนี้ 1.ขั้นนำ 2.ขั้นสอน 3.ขั้นสรุป ซึ่งสรุปผลที่ได้ พบว่าผู้เรียนมีความมั่นใจในการแสดงออกมากขึ้น สามารถส่งเสริมประสิทธิภาพการเรียนและปฏิบัติงานของนักศึกษา ทำให้การเรียนรู้และพัฒนาการศึกษาที่มีคุณภาพโดยการเรียนรู้จากประสบการณ์การทำงานผ่านการแสดงบทบาทสมมติที่ได้ลงมือปฏิบัติงานจริง และเป็นการฝึกในการประกอบวิชาชีพในอนาคต เกิดการแสดงออกอย่างเหมาะสมตามสถานการณ์ที่เกิดขึ้น กล้าแสดงความคิดเห็น กล้าปฏิบัติ และกล้าแสดงออกให้เหมาะสมตามสถานการณ์ต่าง ๆ ได้ดี

วัชระ กระจำจบ (2563) ได้ทำการศึกษาประสิทธิผลของการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติในการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการงานอาชีพ โดยใช้กิจกรรมการแสดงบทบาทสมมติเป็นส่วนหนึ่งของบทเรียนกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสุรศักดิ์มนตรี ที่เรียนในรายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการงานอาชีพ ในภาคการศึกษาที่ 2/2563 จำนวน 50 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย (1) หลักสูตรแม่แบบรายวิชา 30247 ภาษาอังกฤษเพื่อการงานอาชีพ (2) แบบทดสอบวัดความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการงานอาชีพของนักเรียนก่อนและหลังการเรียนบทเรียน ภาษาอังกฤษเพื่อการงานอาชีพที่ใช้การแสดงบทบาทสมมติ (3) แบบประเมินความสามารถในการพูด ภาษาอังกฤษเพื่อการงานอาชีพของนักเรียนในสถานการณ์ที่ใกล้เคียงกับ

ความเป็นจริงในสถาน ประกอบการจริง ทำการสอนสัปดาห์ละ 2 ชั่วโมง เป็นเวลา 10 สัปดาห์ ตลอด ภาควิชาการศึกษา สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าขนาด อิทธิพล และ t-test แบบ Dependents Samples ผลการวิจัยสรุปได้ว่ากิจกรรมการแสดงบทบาท สมมติมีประสิทธิผลในการส่งเสริมความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการงานอาชีพ ลดความ วิตกกังวลในการพูดภาษาอังกฤษ และสร้างทัศนคติที่ดีในการเรียนทักษะการพูดภาษาอังกฤษให้ นักเรียน รวมทั้งเป็น กิจกรรมที่ช่วยให้นักเรียนสามารถนำความรู้และทักษะที่เรียนไปประยุกต์ใช้ใน สถานการณ์ที่ใกล้เคียง กับความเป็นจริงในสถานประกอบการจริงได้ในระดับสูงมาก

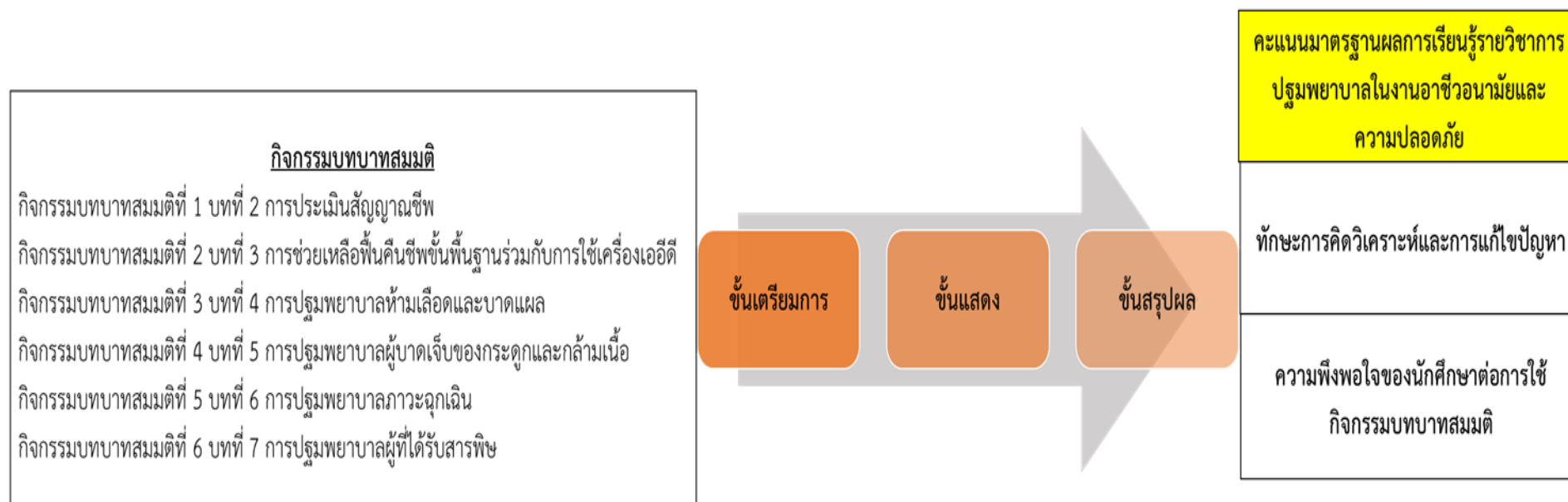
สุวิมล พงษ์พันธ์ (2560) ได้ทำการศึกษาการพัฒนาความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของเด็ก ปฐมวัยโดยการจัดกิจกรรมแบบการเล่นบทบาทสมมติกับบทนิทานคำขวัญประจำจังหวัดเรื่อง สมุทรสาครบ้านเรา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาและหาประสิทธิภาพของบทนิทานที่ช่วยพัฒนา ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของเด็กปฐมวัย ตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 2) เพื่อเปรียบเทียบ ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ก่อนจัดกิจกรรมและหลังจัดกิจกรรมโดยการจัดกิจกรรมแบบการ เล่นบทบาทสมมติกับบทนิทานคำขวัญประจำจังหวัด เรื่องสมุทรสาครบ้านเรา 3) เพื่อศึกษาความพึง พอใจของเด็กปฐมวัยที่มีต่อการจัดกิจกรรมแบบการเล่นบทบาทสมมติกับบทนิทานคำขวัญประจำ จังหวัด เรื่องสมุทรสาครบ้านเรา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2/2 ภาควิชาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2560 โรงเรียนเทศบาลวัดติกมหาชยาราม(สมุทรคุณากร) จำนวน 30 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แผนการจัดกิจกรรมโดยใช้การเล่นบทบาทสมมติ แบบทดสอบ วัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์เป็นแบบอัตนัย และแบบสอบถามความพึงพอใจ สถิติที่ใช้ในการ วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย () ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการทดสอบค่าที่ (t – test) แบบ Dependent ผลการวิจัยพบว่า ความสามารถในการคิดวิเคราะห์มีประสิทธิภาพ เท่ากับ 84.13/85.33 เมื่อเทียบกับเกณฑ์ 80/80 ปรากฏว่ามีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด ความสามารถในการคิดวิเคราะห์โดยใช้การจัดกิจกรรมแบบการเล่นบทบาทสมมติกับบทนิทานคำ ขวัญประจำจังหวัด ก่อนจัดกิจกรรมและหลังจัดกิจกรรมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยความสามารถในการคิดวิเคราะห์หลังจัดกิจกรรมสูงกว่าก่อนจัดกิจกรรม และความพึงพอใจ ของเด็กปฐมวัยโดยใช้การจัดกิจกรรมแบบการเล่นบทบาทสมมติกับบทนิทานคำขวัญประจำจังหวัด พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก เพราะนักเรียนสามารถเรียนรู้ด้วยการปฏิบัติจริงและ สามารถนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

ศุภฎี ชิกว้าง. (2551). ได้ทำการทดลองการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ เพื่อพัฒนาความสามารถในการแก้ปัญหาของเด็กปฐมวัย อายุ 5- 6 ปี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมการแก้ไขปัญหา โดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ และเพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการแก้ไขปัญหาของเด็กของเด็กปฐมวัย เครื่องมือที่ใช้เป็นแผนการจัดประสบการณ์ จำนวน 9 แผน แผนละ 15 นาที ประเมินทักษะโดยใช้แบบประเมิน และแบบสังเกตพฤติกรรมขณะร่วมกิจกรรมบทบาทสมมติ ผลการวิจัย พบว่า การแก้ไขปัญหาของนักเรียนส่วนใหญ่มีความคิดและความสามารถในการแก้ไขปัญหาดีขึ้น มีรูปแบบการคิดที่หลากหลาย มีการวิเคราะห์ปัญหาที่เข้าใจง่าย เมื่อเปรียบเทียบความสามารถในการแก้ไขปัญหา พบว่าหลังการจัดประสบการณ์โดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติสูงกว่าก่อนการใช้แผนการจัดประสบการณ์โดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ

เกศสุดา ปงลังกา. (2550). ได้ทำการศึกษาการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติในการพัฒนาความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ประจำภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2550 โรงเรียนวชิรธรรมโศภิต อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี จำนวน 20 คน ซึ่งเลือกเรียนวิชาภาษาอังกฤษเพิ่มเติม(ฟัง-พูด) ใช้ระยะเวลาในการทดลอง 4 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 4 ชั่วโมง รวม 16 ชั่วโมง เครื่องมือที่ใช้ในการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แผนการเรียนรู้ที่เน้นกิจกรรมบทบาทสมมติจำนวน 8 แผน แบบทดสอบวัดความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษ ก่อนและหลังการทดลองแบบประเมินความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษระหว่างการทดลอง สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติที่ แบบไม่เป็นอิสระจากกัน (t-test for dependent samples) วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมประมวลผลสำเร็จรูป ผลการวิจัยพบว่า ความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติของผู้เรียน สูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และผู้เรียนมีการพัฒนาด้านการพูดภาษาอังกฤษอย่างต่อเนื่อง และมีความมั่นใจในการพูดภาษาอังกฤษมากขึ้น

กรอบแนวคิดของการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดของการวิจัย

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์และการแก้ไขปัญหาโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติของนักศึกษาในรายวิชาการปฐมพยาบาลในงานอาชีวอนามัยและความปลอดภัย คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ครั้งนี้ ผู้วิจัยมีขั้นตอนและวิธีการดำเนินงานวิจัยดังต่อไปนี้

รูปแบบการศึกษาวิจัย

การศึกษานี้เป็นการวิจัยรูปแบบการวิจัยในครั้งนี้ เป็นการทดลองแบบหนึ่งกลุ่มเปรียบเทียบก่อนและหลัง One-group pretest-posttest design

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ คือนักศึกษาที่ลงทะเบียนในรายวิชาการปฐมพยาบาลในงานอาชีวอนามัยและความปลอดภัย สาขาวิชาอาชีวอนามัยและความปลอดภัย คณะสาธารณสุขศาสตร์ ภาคการศึกษาที่ 2/2566 จำนวน 16 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ เครื่องมือที่ใช้จะถูกออกแบบให้มีความเหมาะสมกับรายวิชาและกิจกรรมที่ดำเนินการให้มีความสอดคล้องกับเนื้อหาที่จัดการเรียนการสอน ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. มคอ.3 รายละเอียดของรายวิชาการปฐมพยาบาลในงานอาชีวอนามัยและความปลอดภัย
2. มคอ.5 รายงานผลการดำเนินการของรายวิชาการปฐมพยาบาลในงานอาชีวอนามัยและความปลอดภัย
3. แผนกิจกรรมบทบาทสมมติเพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์และการแก้ไขปัญหา โดยกำหนดกรอบเนื้อหากิจกรรมบทบาทสมมติ จำนวน 6 กิจกรรม ภายใต้เนื้อหาตาม มคอ.3 ดังนี้
 - กิจกรรมบทบาทสมมติที่ 1 บทที่ 2 การประเมินสัญญาณชีพ
 - กิจกรรมบทบาทสมมติที่ 2 บทที่ 3 การช่วยเหลือฟื้นคืนชีพขั้นพื้นฐานร่วมกับการใช้เครื่องเออีดี
 - กิจกรรมบทบาทสมมติที่ 3 บทที่ 4 การปฐมพยาบาลห้ามเลือดและบาดแผล
 - กิจกรรมบทบาทสมมติที่ 4 บทที่ 5 การปฐมพยาบาลผู้บาดเจ็บของกระดูกและกล้ามเนื้อ
 - กิจกรรมบทบาทสมมติที่ 5 บทที่ 6 การปฐมพยาบาลภาวะฉุกเฉิน
 - กิจกรรมบทบาทสมมติที่ 6 บทที่ 7 การปฐมพยาบาลผู้ที่ได้รับสารพิษ
4. แบบประเมินผลการเรียนรู้รายวิชาการปฐมพยาบาลในงานอาชีวอนามัยและความปลอดภัย จำนวน 6 ด้านตามจุดเน้นของการเรียนรู้ ดังนี้
 - ด้านคุณธรรมและจริยธรรม จำนวน 2 ข้อ
 - ด้านความรู้ จำนวน 1 ข้อ
 - ด้านทักษะทางปัญญา จำนวน 2 ข้อ

ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

จำนวน 2 ข้อ

ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ จำนวน 1 ข้อ

ด้านทักษะพิสัย

จำนวน 1 ข้อ

โดยลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Likert scale) 5 ระดับ โดยกำหนดคะแนนดังนี้ (Best, 1977)

ระดับ	คะแนน
มากที่สุด	ให้คะแนน 5
มาก	ให้คะแนน 4
ปานกลาง	ให้คะแนน 3
น้อย	ให้คะแนน 2
น้อยที่สุด	ให้คะแนน 1

การแปลผลของคะแนนมาตรฐานผลการเรียนรู้รายวิชาการปฐมพยาบาลในงานอาชีวอนามัยและความปลอดภัยหลังการจัดการเรียนการสอนแบ่งออกเป็น 3 ระดับในแต่ละด้าน ดังนี้

คะแนนมาตรฐานผลการเรียนรู้มาก คะแนนเฉลี่ยอยู่ในช่วง 3.67- 5.00

คะแนนมาตรฐานผลการเรียนรู้ปานกลาง คะแนนเฉลี่ยอยู่ในช่วง 2.37-3.66

คะแนนมาตรฐานผลการเรียนรู้น้อย คะแนนเฉลี่ยอยู่ในช่วง 1.00-2.233

5. แบบประเมินทักษะทักษะการคิดวิเคราะห์และการแก้ไขปัญหา โดยมีการกำหนดคะแนนค่าน้ำหนักออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้ (Best, 1977)

ระดับ	คะแนน
ทักษะการคิดวิเคราะห์และการแก้ไขปัญหามาก	ให้คะแนน 5 คะแนน
ทักษะการคิดวิเคราะห์และการแก้ไขปัญหามาก	ให้คะแนน 4 คะแนน
ทักษะการคิดวิเคราะห์และการแก้ไขปัญหามาก	ให้คะแนน 3 คะแนน
ทักษะการคิดวิเคราะห์และการแก้ไขปัญหามาก	ให้คะแนน 2 คะแนน
ทักษะการคิดวิเคราะห์และการแก้ไขปัญหามาก	ให้คะแนน 1 คะแนน

การแปลผลของคะแนนสามารถแบ่งออกเป็น 3 ระดับ ดังนี้

ระดับทักษะการคิดวิเคราะห์และการแก้ไขปัญหามาก คะแนนเฉลี่ยอยู่ในช่วง 3.67- 5.00

ระดับทักษะการคิดวิเคราะห์และการแก้ไขปัญหามาก คะแนนเฉลี่ยอยู่ในช่วง 2.37-3.66

ระดับทักษะการคิดวิเคราะห์และการแก้ไขปัญหามาก คะแนนเฉลี่ยอยู่ในช่วง 1.00-2.23

6. แบบประเมินความพึงพอใจต่อการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ โดยมีการกำหนดคะแนนค่าน้ำหนักออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้ (Best, 1977)

ระดับ	คะแนน
นักศึกษาพึงพอใจมากที่สุด	ให้คะแนน 5 คะแนน
นักศึกษาพึงพอใจมาก	ให้คะแนน 4 คะแนน
นักศึกษาพึงพอใจปานกลาง	ให้คะแนน 3 คะแนน
นักศึกษาพึงพอใจน้อย	ให้คะแนน 2 คะแนน
นักศึกษาพึงพอใจน้อยที่สุด	ให้คะแนน 1 คะแนน

การแปลผลของคะแนนสามารถแบ่งออกเป็น 3 ระดับ ดังนี้

ระดับพึงพอใจมาก	คะแนนเฉลี่ยอยู่ในช่วง 3.67- 5.00
ระดับนักศึกษาพึงพอใจปานกลาง	คะแนนเฉลี่ยอยู่ในช่วง 2.37 - 3.66
ระดับนักศึกษาพึงพอใจน้อย	คะแนนเฉลี่ยอยู่ในช่วง 1.00 - 2.36

วิธีการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือวิจัย

1. ผู้วิจัยนำแบบประเมินไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน เพื่อพิจารณาตรวจสอบความตรงของเนื้อหา (Content validity) ความครอบคลุมความชัดเจนและความเหมาะสมของภาษาที่ใช้แล้วนำไปหาดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและวัตถุประสงค์ (Item-Objective Congruence Index: IOC)
2. การทดสอบความเที่ยง (Reliability) ของแบบประเมิน ผู้วิจัยนำแบบประเมินไปทดลองใช้กับนักศึกษาในรายวิชา OHS3307 การยศาสตร์ ที่เปิดในภาคเรียนที่ 2 /2566 แล้วนำมาวิเคราะห์ด้วยค่าสถิติ (Cronbach 's Alpha) แบบแบบประเมินทักษะทักษะการคิดวิเคราะห์และการแก้ไขปัญหา ได้ค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.93 และแบบประเมินความพึงพอใจต่อการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ เพื่อสะท้อนการเรียนรู้การเรียนการสอนโดยใช้ทักษะการคิดวิเคราะห์ ได้ค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.94

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ชี้แจงข้อตกลงเบื้องต้นเป็นสัญญาในการเรียนการสอน พร้อมให้ผู้เรียนลงลายมือชื่อเพื่อรับทราบข้อตกลงร่วมกันในการจัดกิจกรรมบทบาทสมมติในสัปดาห์แรกของการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้ให้นักศึกษาได้ทราบถึงแผนการจัดการกิจกรรม และทำความเข้าใจร่วมกัน
2. ทำการประเมินทักษะการคิดวิเคราะห์และการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับการปฐมพยาบาลในงานอาชีวอนามัยและความปลอดภัยก่อนการจัดการเรียนการสอนในสัปดาห์แรกของการเรียนการสอน
3. ดำเนินการจัดการเรียนการสอนตาม มคอ.3 โดยการจัดกิจกรรมบทบาทสมมติเพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์และการแก้ไขปัญหา พร้อมสังเกตพฤติกรรมขณะทำกิจกรรมบทบาทสมมติในแต่ละกิจกรรมซึ่งมีจำนวนทั้งหมด 6 กิจกรรมดังนี้

กิจกรรมบทบาทสมมติที่ 1 บทที่ 2 การประเมินสัญญาณชีพ

กิจกรรมบทบาทสมมติที่ 2 บทที่ 3 การช่วยเหลือฟื้นคืนชีพขั้นพื้นฐานร่วมกับการใช้เครื่องเออีดี

กิจกรรมบทบาทสมมติที่ 3 บทที่ 4 การปฐมพยาบาลห้ามเลือดและบาดแผล

กิจกรรมบทบาทสมมติที่ 4 บทที่ 5 การปฐมพยาบาลผู้บาดเจ็บของกระดูกและกล้ามเนื้อ

กิจกรรมบทบาทสมมติที่ 5 บทที่ 6 การปฐมพยาบาลภาวะฉุกเฉิน

กิจกรรมบทบาทสมมติที่ 6 บทที่ 7 การปฐมพยาบาลผู้ที่ได้รับสารพิษ

โดยในแต่ละกิจกรรมของการจัดการเรียนการสอน ใช้ขั้นตอนการจัดกิจกรรมจำนวน 3 ขั้นตอน คือ ขั้นเตรียมการ ขั้นแสดง และขั้นสรุปผล ดังนี้

1. ขั้นเตรียมการ กำหนดเรื่องราวหรือสถานการณ์บทบาทสมมติสถานการณ์ต่าง ๆ เชื่อมโยงเนื้อหาความรู้ในบทเรียนของรายวิชาการปฐมพยาบาลในงานอาชีวอนามัยและความปลอดภัยร่วมกันระหว่างผู้สอนและผู้เรียน โดยทำการแบ่งกลุ่มและให้สมาชิกในกลุ่มเลือกบทบาทตนเอง รวมถึงจัดเตรียมอุปกรณ์ในการแสดงและซักซ้อมการแสดงบทบาทสมมติที่กำหนดให้

2. **ขั้นแสดง** กำหนดระยะเวลาในการสอนในรายวิชาวิชาการปฐมพยาบาลในงานอาชีพอนามัยและความปลอดภัยให้ผู้เรียนได้แสดงบทบาทตามเรื่องราวหรือสถานการณ์ที่กำหนดโดยกำหนดให้ผู้สอนและกลุ่มที่ยังไม่ได้แสดงบทบาทสมมติทำหน้าที่เป็นผู้สังเกตการณ์

3. **ขั้นสรุปผล** เป็นการร่วมกันแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและอภิปรายถึงเรื่องราวหรือสถานการณ์ที่ได้แสดง กล่าวชมเชยผู้เรียนที่แสดง และสอบถามถึงความรู้สึกรู้สึกและความคิดเห็นในการแสดงบทบาท ทั้งผู้แสดงและสังเกตการณ์ จากนั้นผู้สอนสรุปถึงสิ่งที่ได้รับการแสดงอีกครั้ง

4. **ทำการประเมินทักษะการคิดวิเคราะห์และการแก้ไขปัญหา** เกี่ยวกับการปฐมพยาบาลในงานอาชีพอนามัยและความปลอดภัยหลังการจัดการเรียนการสอนเสร็จสิ้น จำนวน 15 ข้อ

5. **ทำการประเมินผลการเรียนรู้** รายวิชาวิชาการปฐมพยาบาลในงานอาชีพอนามัยและความปลอดภัย จำนวน 6 ด้านตามจุดเน้นของการเรียนรู้ภายหลังจัดการเรียนการสอนเสร็จสิ้น

6. **ทำการประเมินความพึงพอใจ** ต่อการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติของผู้เรียนในรายวิชาวิชาการปฐมพยาบาลในงานอาชีพอนามัยและความปลอดภัย

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. **วิเคราะห์คะแนนตามมาตรฐาน** ผลการเรียนรู้รายวิชาวิชาการปฐมพยาบาลในงานอาชีพอนามัยและความปลอดภัย คือ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. **วิเคราะห์ข้อมูลทักษะการคิดวิเคราะห์และการแก้ไขปัญหา** โดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ คือ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

3. **วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบทักษะการคิดวิเคราะห์และการแก้ไขปัญหา** ของนักศึกษา ก่อนและหลังการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ คือ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

4. **วิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจ** ของนักศึกษาต่อการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ คือ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาคะแนนมาตรฐานผลการเรียนรู้รายวิชาการปฐมพยาบาลในงานอาชีพอนามัยและความปลอดภัยหลังการจัดการเรียนการสอน 2) เพื่อศึกษาทักษะการคิดวิเคราะห์และการแก้ไขปัญหาของนักศึกษาโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติผ่านการเรียนรู้ในรายวิชาการปฐมพยาบาลในงานอาชีพอนามัยและความปลอดภัย 3) เพื่อเปรียบเทียบทักษะการคิดวิเคราะห์และการแก้ไขปัญหาของนักศึกษาก่อนและหลังการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติผ่านการเรียนรู้ในรายวิชาการปฐมพยาบาลในงานอาชีพอนามัยและความปลอดภัย และ 4) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติผ่านการเรียนรู้ในรายวิชาการปฐมพยาบาลในงานอาชีพอนามัยและความปลอดภัย ผลการวิจัยในชั้นเรียนสามารถสรุปได้ดังนี้

วัตถุประสงค์ 1. เพื่อศึกษาคะแนนมาตรฐานผลการเรียนรู้รายวิชาการปฐมพยาบาลในงานอาชีพอนามัยและความปลอดภัยหลังการจัดการเรียนการสอน

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานผลการเรียนรู้รายวิชาการปฐมพยาบาลในงานอาชีพอนามัยและความปลอดภัย (N=16)

มาตรฐานการเรียนรู้		คะแนนมาตรฐานการเรียนรู้		
		μ	σ	แปลผล
ด้านคุณธรรม จริยธรรม				
1	รักษาวินัย ตรงต่อเวลาและมีความรับผิดชอบต่อนตนเอง และสังคม	4.63	0.26	มาก
2	เคารพกฎระเบียบ และข้อบังคับต่าง ๆ ขององค์กรและสังคม	4.59	0.39	มาก
ด้านความรู้				
1	มีแนวคิดและทฤษฎีด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน และด้านสาธารณสุขพื้นฐาน]	4.66	0.32	มาก
ด้านทักษะทางปัญญา				
1	สามารถคิดอย่างมีวิจารณญาณ คิดวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ รวมทั้งประยุกต์ความรู้และทักษะกับการแก้ไขปัญหาทางด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงานได้อย่างเหมาะสม	4.76	0.28	มาก
2	ริเริ่มและสร้างสรรค์ คิดค้นสร้างนวัตกรรมด้านความปลอดภัยอาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ	4.69	0.34	มาก

มาตรฐานผลการเรียนรู้		คะแนนมาตรฐานผลการเรียนรู้		
		μ	σ	แปลผล
ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ				
1	สามารถทำงานเป็นทีมและมีความรับผิดชอบต่อตนเองและผู้อื่นในหน่วยงาน	4.56	0.29	มาก
2	มีคุณลักษณะของภาวะผู้นำและภาวะผู้ตามที่ดี สามารถเผชิญและจัดการต่อภาวะแรงกดดันได้	4.44	0.31	มาก
ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ				
1	สามารถสื่อสารภาษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งการพูด การฟัง และการเขียน	4.45	0.28	มาก
ด้านทักษะพิสัย				
1	สามารถปฏิบัติทักษะทางวิชาชีพด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน หรือศาสตร์ทางด้านสาธารณสุข เพื่อประยุกต์ใช้ในการป้องกันปัจจัยที่ทำให้เกิดโรคและลดความเสี่ยงการเจ็บป่วยของบุคคล พนักงาน ครอบครัว และชุมชน ตามมาตรฐานวิชาชีพ อาชีวอนามัยและความปลอดภัย	4.56	0.28	มาก
รวม		4.59	0.31	มาก

จากตารางที่ 1 ผลของค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานผลการเรียนรู้รายวิชาการปฐมพยาบาลในงานอาชีวอนามัยและความปลอดภัยโดยรวม พบว่า คะแนนมาตรฐานผลการเรียนรู้มาก ($\mu \pm \sigma = 4.59 \pm 0.31$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านทักษะทางปัญญาในประเด็นสามารถคิดอย่างมีวิจารณญาณ คิดวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ รวมทั้งประยุกต์ความรู้และทักษะกับการแก้ไขปัญหาทางด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงานได้อย่างเหมาะสมมีคะแนนมาตรฐานผลการเรียนรู้ระดับมาก ($\mu \pm \sigma = 4.76 \pm 0.28$) มีคะแนนสูงสุด รองลงมาเป็นประเด็นริเริ่มและสร้างสรรค์ คิดค้นสร้างนวัตกรรมด้านความปลอดภัยอาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพมีคะแนนมาตรฐานผลการเรียนรู้ระดับมาก ($\mu \pm \sigma = 4.69 \pm 0.34$) และด้านที่น้อยที่สุดคือด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบในประเด็น มีคุณลักษณะของภาวะผู้นำและภาวะผู้ตามที่ดี สามารถเผชิญและจัดการต่อภาวะแรงกดดันได้มีคะแนนมาตรฐานผลการเรียนรู้ระดับมาก ($\mu \pm \sigma = 4.44 \pm 0.31$)

วัตถุประสงค์ 2. เพื่อศึกษาทักษะการคิดวิเคราะห์และการแก้ไขปัญหาของนักศึกษาโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติผ่านการเรียนรู้ในรายวิชาการปฐมพยาบาลในงานอาชีวอนามัยและความปลอดภัย

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานทักษะการคิดวิเคราะห์และการแก้ไขปัญหาของนักศึกษาโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติผ่านการเรียนรู้ในรายวิชาการปฐมพยาบาลในงานอาชีวอนามัยและความปลอดภัย (N=16)

ข้อความ	ระดับการคิดวิเคราะห์และการแก้ไขปัญหา					
	ก่อนการเรียนการสอน			หลังการเรียนการสอน		
	μ	σ	แปลผล	μ	σ	แปลผล
1. ศึกษาค้นคว้าหาข้อมูลเพื่อใช้ในการวางแผนการแก้ไขปัญหาสถานการณ์ฉุกเฉิน	3.41	0.71	ปานกลาง	4.65	0.61	มาก
2. วิเคราะห์สถานการณ์บทบาทสมมติอย่างเป็นระบบ	3.71	0.69	มาก	4.54	0.49	มาก
3. การออกแบบสร้างสถานการณ์บทบาทสมมติอย่างถูกต้อง	3.18	0.88	ปานกลาง	4.47	0.62	มาก
4. วิธีการแก้ไขปัญหาสถานการณ์ฉุกเฉิน	3.41	0.80	ปานกลาง	4.63	0.62	มาก
5. การตอบสนองต่อสถานการณ์ฉุกเฉิน	3.00	0.79	น้อย	4.69	0.56	มาก
6. คิดอย่างมีเหตุผล มีการไตร่ตรองก่อนการตัดสินใจ	2.85	1.11	ปานกลาง	4.75	0.61	มาก
7. แยกแยะสถานการณ์ที่เกิดขึ้นเพื่อตอบสนองที่รวดเร็ว ถูกต้อง	3.23	1.09	ปานกลาง	4.71	0.59	มาก
8. เรียนรู้ความสัมพันธ์ของสถานการณ์ว่ามีความสอดคล้องหรือขัดแย้งกันอย่างไร	3.06	0.90	ปานกลาง	4.29	0.69	มาก
9. กระตือรือร้นในการแสวงหาความรู้ ข้อมูลข่าวสารเพื่อการตัดสินใจ	3.53	0.87	ปานกลาง	4.59	0.71	มาก
10. เข้าใจในความเป็นตัวบุคคล สถานการณ์เพื่อการตัดสินใจในการแก้ไขปัญหา	2.18	0.95	น้อย	4.66	0.71	มาก
รวม	3.16	0.88	ปานกลาง	4.60	0.61	มาก

จากตารางที่ 2 ผลของค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานทักษะการคิดวิเคราะห์และการแก้ไขปัญหาของนักศึกษาก่อนและหลังการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติผ่านการเรียนรู้ในรายวิชาการปฐมพยาบาลในงานอาชีวอนามัยและความปลอดภัย พบว่า ก่อนการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu \pm \sigma = 3.16 \pm 0.88$) และหลังการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu \pm \sigma = 4.60 \pm 0.61$) เมื่อพิจารณาในรายละเอียด พบว่า หลังการเรียนการสอนในข้อที่ 6 คิดอย่างมีเหตุผล มีการไตร่ตรองก่อนการตัดสินใจ ($\mu \pm \sigma = 4.75 \pm 0.61$) มีคะแนนสูงสุด รองลงมาคือข้อที่ 7 แยกแยะสถานการณ์ที่เกิดขึ้นเพื่อตอบสนองที่รวดเร็ว ถูกต้อง ($\mu \pm \sigma = 4.71 \pm 0.59$) ส่วนข้อที่มีคะแนนน้อยที่สุด คือ ข้อที่ 8 เรียนรู้ความสัมพันธ์ของสถานการณ์ว่ามีความสอดคล้องหรือขัดแย้งกันอย่างไร ($\mu \pm \sigma = 4.29 \pm 0.69$)

วัตถุประสงค์ 3. เพื่อเปรียบเทียบทักษะการคิดวิเคราะห์และการแก้ไขปัญหาของนักศึกษาก่อนและหลังการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติผ่านการเรียนรู้ในรายวิชาการปฐมพยาบาลในงานอาชีพอนามัยและความปลอดภัย

ตารางที่ 3 ผลการเปรียบเทียบทักษะการคิดวิเคราะห์และการแก้ไขปัญหาของนักศึกษาโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติผ่านการเรียนรู้ในรายวิชาการปฐมพยาบาลในงานอาชีพอนามัยและความปลอดภัย(N=16)

ทักษะการคิดวิเคราะห์และการแก้ไขปัญหา	N	μ	σ	t	p-value
ก่อนเรียน	16	3.16	0.88	2.79*	0.000
หลังเรียน	16	4.60	0.61		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 3 ผลการเปรียบเทียบทักษะการคิดวิเคราะห์และการแก้ไขปัญหาของนักศึกษาโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติผ่านการเรียนรู้ในรายวิชาการปฐมพยาบาลในงานอาชีพอนามัยและความปลอดภัยพบว่า หลังการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติผ่านการเรียนรู้สูงกว่าก่อนการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติผ่านการเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

วัตถุประสงค์ 4. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติผ่านการเรียนรู้ในรายวิชาการปฐมพยาบาลในงานอาชีพอนามัยและความปลอดภัย

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติผ่านการเรียนรู้ (N=16)

ข้อความ	ระดับความพึงพอใจ		
	μ	σ	แปลผล
ด้านการจัดการเรียนรู้			
1. กิจกรรมที่ให้นักศึกษาได้ฝึกฝนแลกเปลี่ยนความคิดเห็นอย่างอิสระในกลุ่มเพื่อสร้างบทบาทสมมติ	4.59	0.51	มาก
2. กิจกรรมที่ให้นักศึกษาเกิดความคิดวิเคราะห์ที่หลากหลายรูปแบบในการแก้ไขปัญหาในบทบาทสมมติที่กำหนดให้	4.60	0.51	มาก
3. กิจกรรมที่ให้นักศึกษาได้เรียนรู้การศึกษาค้นคว้าหาความรู้ต่าง ๆ เพื่อนำมาแก้ไขปัญหาสถานการณ์บทบาทสมมติ	4.64	0.49	มาก
4. กิจกรรมที่ให้นักศึกษามีส่วนร่วมการตัดสินใจในกิจกรรม เช่น การออกแบบตัวละครบทบาทสมมติ และการให้ข้อเสนอแนะ	4.65	0.49	มาก
5. กิจกรรมที่ให้นักศึกษาสร้างกระบวนการคิดวิเคราะห์และการแก้ไขปัญหาในสถานการณ์ต่าง ๆ เพื่อนำไปใช้จริงในอนาคตได้	4.76	0.44	มาก
6. กิจกรรมที่ให้นักศึกษาเกิดการเรียนรู้กระบวนการสัมพันธภาพสำหรับการแก้ไขปัญหาในตัวเองและภายในกลุ่ม	4.71	0.47	มาก

ข้อความ	ระดับความพึงพอใจ		
	μ	σ	แปลผล
ด้านประโยชน์ที่ได้รับ			
1. พัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ	4.60	0.51	มาก
2. พัฒนาทักษะการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า	4.65	0.49	มาก
3. พัฒนาทักษะด้านการวางแผน การตัดสินใจโดยใช้เหตุผล	4.47	0.62	มาก
4. พัฒนาทักษะการแสดงออก การอภิปรายให้ข้อเสนอแนะ	4.59	0.62	มาก
5. พัฒนาทักษะด้านการเข้าใจบุคคล สถานการณ์ที่เกิดขึ้น	4.47	0.62	มาก
6. พัฒนาทักษะการทำงานเป็นทีม การเป็นผู้นำ ผู้ตามที่ดี	4.47	0.62	มาก
รวม	4.60	0.53	มาก

จากตารางที่ 4 ระดับความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติผ่านการเรียนรู้ในรายวิชาการปฐมพยาบาลในงานอาชีพอนามัยและความปลอดภัย พบว่า นักศึกษามีความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu \pm \sigma = 4.60 \pm 0.53$) เมื่อพิจารณารายละเอียดด้านการจัดการเรียนรู้ พบว่า ข้อที่ 5 กิจกรรมที่ให้นักศึกษาสร้างกระบวนการคิดวิเคราะห์และการแก้ไขปัญหาในสถานการณ์ต่าง ๆ เพื่อนำไปใช้จริงในอนาคตได้ ($\mu \pm \sigma = 4.76 \pm 0.44$) มีค่าคะแนนความพึงพอใจสูงสุด รองลงมา คือ ข้อที่ 6 มีกิจกรรมที่ให้นักศึกษาเกิดการเรียนรู้กระบวนการสัมพันธ์ภาพสำหรับการแก้ไขปัญหาในตัวเองและภายในกลุ่ม ($\mu \pm \sigma = 4.71 \pm 0.47$) ส่วนข้อที่มีคะแนนน้อยที่สุด คือ ข้อที่ 1 มีกิจกรรมที่ให้นักศึกษาได้มีส่วนร่วมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นอย่างอิสระในกลุ่มเพื่อสร้างบทบาทสมมติ ($\mu \pm \sigma = 4.59 \pm 0.51$) สำหรับด้านประโยชน์ที่ได้รับ พบว่า ข้อที่ 2 พัฒนาทักษะการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า ($\mu \pm \sigma = 4.65 \pm 0.49$) มีค่าคะแนนสูงสุด รองลงมาคือ ข้อที่ 1 พัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ ($\mu \pm \sigma = 4.60 \pm 0.51$) และ ข้อที่ 4 พัฒนาทักษะการแสดงออก การอภิปรายให้ข้อเสนอแนะ ($\mu \pm \sigma = 4.59 \pm 0.62$) ส่วนข้อที่น้อยที่สุดคือ ข้อที่ 3 พัฒนาทักษะด้านการวางแผน การตัดสินใจโดยใช้เหตุผล ($\mu \pm \sigma = 4.47 \pm 0.62$)

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

จากผลการศึกษาเรื่อง การพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์และการแก้ไขปัญหาโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติของนักศึกษาในรายวิชาการปฐมพยาบาลในงานอาชีวอนามัยและความปลอดภัย คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย สามารถสรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ที่ดำเนินการดังนี้

1. คະแนนมาตรฐานผลการเรียนรู้รายวิชาการปฐมพยาบาลในงานอาชีวอนามัยและความปลอดภัย หลังการจัดการเรียนการสอนโดยรวม พบว่ามีคะแนนมาตรฐานผลการเรียนรู้มาก โดยทักษะทางปัญญา ประเด็นสามารถคิดอย่างมีวิจารณญาณ คิดวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ รวมทั้งประยุกต์ความรู้และทักษะกับการแก้ไขปัญหาทางด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงานได้อย่างเหมาะสมมีคะแนนมาตรฐานผลการเรียนรู้สูงสุด รองลงมาเป็นประเด็นริเริ่มและสร้างสรรค์ คิดค้นสร้างนวัตกรรมด้านความปลอดภัยอาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และด้านที่น้อยที่สุดคือด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบในประเด็น มีคุณลักษณะของภาวะผู้นำและภาวะผู้ตามที่ดี สามารถเผชิญและจัดการต่อภาวะแรงกดดันได้

2. ทักษะการคิดวิเคราะห์และการแก้ไขปัญหาของนักศึกษาโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติผ่านการเรียนรู้ในรายวิชาการปฐมพยาบาลในงานอาชีวอนามัยและความปลอดภัย พบว่า ก่อนการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และหลังการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในรายละเอียดหลังการเรียนการสอน พบว่า ข้อที่ 6 คิดอย่างมีเหตุผล มีการไตร่ตรองก่อนการตัดสินใจมีคะแนนสูงสุด รองลงมาคือข้อที่ 7 แยกแยะสถานการณ์ที่เกิดขึ้นเพื่อตอบสนองที่รวดเร็ว ถูกต้อง ส่วนข้อที่มีคะแนนน้อยที่สุด คือ ข้อที่ 8 เรียนรู้ความสัมพันธ์ของสถานการณ์ว่ามีความสอดคล้องหรือขัดแย้งกันอย่างไร

3. การเปรียบเทียบทักษะการคิดวิเคราะห์และการแก้ไขปัญหาของนักศึกษาก่อนและหลังการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติผ่านการเรียนรู้ในรายวิชาการปฐมพยาบาลในงานอาชีวอนามัยและความปลอดภัย พบว่า หลังการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติผ่านการเรียนรู้สูงกว่าก่อนการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติผ่านการเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. ความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติผ่านการเรียนรู้ในรายวิชาการปฐมพยาบาลในงานอาชีวอนามัยและความปลอดภัย พบว่า นักศึกษามีความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาด้านการจัดการเรียนรู้ พบว่า ข้อที่ 5 กิจกรรมที่ให้นักศึกษาสร้างกระบวนการคิดวิเคราะห์และการแก้ไขปัญหาในสถานการณ์ต่าง ๆ เพื่อนำไปใช้จริงในอนาคตได้ มีค่าคะแนนความพึงพอใจสูงสุด รองลงมาคือ ข้อที่ 6 มีกิจกรรมที่ให้นักศึกษาเกิดการเรียนรู้กระบวนการสัมพันธ์ภาพสำหรับการแก้ไขปัญหาในตัวเองและภายในกลุ่ม ส่วนข้อที่มีคะแนนน้อยที่สุด คือ ข้อที่ 1 มีกิจกรรมที่ให้นักศึกษาได้ฝึกประมวลแลกเปลี่ยนความคิดเห็นอย่างอิสระในกลุ่มเพื่อสร้างบทบาทสมมติ สำหรับด้านประโยชน์ที่ได้รับ พบว่า ข้อที่ 2 พัฒนาทักษะการแก้ไข

ปัญหาเฉพาะหน้า มีค่าคะแนนสูงสุด รองลงมาคือ ข้อที่ 1 พัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ และ ข้อที่ 4 พัฒนาทักษะการแสดงออก การอภิปรายให้ข้อเสนอแนะ ส่วนข้อที่น้อยที่สุดคือ ข้อที่ 3 พัฒนาทักษะด้านการวางแผน การตัดสินใจโดยใช้เหตุผล

อภิปรายผลการวิจัย

คะแนนมาตรฐานผลการเรียนรู้รายวิชาการปฐมพยาบาลในงานอาชีวอนามัยและความปลอดภัยหลังการจัดการเรียนการสอนโดยรวม พบว่า มีคะแนนมาตรฐานผลการเรียนรู้ระดับมาก โดยทักษะทางปัญญา ประเด็นสามารถคิดอย่างมีวิจารณญาณ คิดวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ รวมทั้งประยุกต์ความรู้และทักษะกับการแก้ไขปัญหาทางด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงานได้อย่างเหมาะสมมีคะแนนมาตรฐานผลการเรียนรู้สูงสุด รองลงมาเป็นประเด็นริเริ่มและสร้างสรรค์ คิดค้นสร้างนวัตกรรมด้านความปลอดภัยอาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ สืบเนื่องจากการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติเป็นการสร้างเรื่องราวและสถานการณ์จำลองต่าง ๆ ผ่านตัวละคร ตามสภาพความเป็นจริงที่เกิดขึ้น แล้วให้ผู้เรียนได้แสดงเพื่อแก้ไขปัญหา และตอบสนองต่อสถานการณ์นั้นตามหลักการหรือทฤษฎีที่เรียนอย่างถูกต้อง ทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ วิเคราะห์ปัญหาต่าง ๆ ผ่านการปฏิบัติการจริง (จตุพล นามนวย, 2562) โดยมาตรฐานการเรียนรู้ประกอบด้วยด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านความรู้ ด้านทักษะทางปัญญา ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และด้านทักษะพิสัย จากการศึกษาวิจัยการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์และการแก้ไขปัญหาโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติของนักศึกษาในรายวิชาการปฐมพยาบาลในงานอาชีวอนามัยและความปลอดภัยจะเห็นว่าด้านทักษะทางปัญญาและด้านความรู้ที่สูงที่สุด เนื่องด้วยขั้นตอนของบทบาทสมมติตั้งแต่ขั้นตอนการเตรียมการ ขั้นการฝึก ขั้นการแสดง ขั้นการผลิต และขั้นการประเมินผลทำให้เกิดการเรียนรู้อย่างสร้างสรรค์ เกิดการคิดวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ จนนำไปสู่การแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ได้ (วิชนะ กระจำจบ, 2563). จากข้อมูลการประเมินตามมาตรฐานการเรียนรู้ทำให้ทราบว่ากิจกรรมบทบาทสมมติ สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอนที่มีลักษณะการปฏิบัติการได้ดี เนื่องจากเป็นการทบทวนความรู้ความเข้าใจในทฤษฎีสู่การปฏิบัติจริง เป็นการวิเคราะห์ออกแบบในการสร้างบทบาทตัวละครในสถานการณ์ต่าง ๆ เพื่อนำไปใช้ในอนาคตต่อไปได้

ทักษะการคิดวิเคราะห์และการแก้ไขปัญหาของนักศึกษาโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติผ่านการเรียนรู้ในรายวิชาการปฐมพยาบาลในงานอาชีวอนามัยและความปลอดภัย พบว่า ก่อนการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และหลังการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติโดยรวมอยู่ในระดับมาก เนื่องจากการจัดการเรียนการสอนผ่านกิจกรรมดังกล่าว ทำให้เกิดการคิดอย่างมีเหตุผล มีการไตร่ตรองก่อนการตัดสินใจ รวมถึงสามารถแยกแยะสถานการณ์ที่เกิดขึ้นเพื่อตอบสนองที่รวดเร็ว ถูกต้อง ซึ่งเป็นคุณสมบัติที่ควรมีในการเป็นเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานในอนาคต จากการศึกษาของอภิศักดิ์ ยี่เกษม และคณะ (2566) ได้ทำการศึกษาการพัฒนาทักษะการแก้ปัญหา เรื่อง การใช้อินเทอร์เน็ตอย่างปลอดภัย โดยใช้วิธีการจัดการเรียนรู้แบบการแสดงบทบาทสมมติ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 พบว่าทักษะการแก้ปัญหาของนักเรียนอยู่ในระดับสูง สอดคล้องกับการศึกษาของสุวิมล พงษ์พันธ์ (2560) ได้ทำการศึกษาการพัฒนาความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของเด็กปฐมวัยโดยการจัดการกิจกรรมแบบการเล่นบทบาทสมมติกับบทนิทานคำขวัญประจำจังหวัดเรื่องสมุทรสาครบ้านเรา โดยผลการวิจัยพบว่า ความสามารถในการคิดวิเคราะห์มีประสิทธิภาพสูงเมื่อเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด ซึ่งความสามารถในการคิดวิเคราะห์โดยใช้การจัดการกิจกรรมแบบ

การเล่นบทบาทสมมติสามารถเรียนรู้ด้วยการปฏิบัติจริงและสามารถนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ จากการสังเกตระหว่างการเรียนรู้ผ่านกิจกรรมบทบาทสมมติ จะเห็นได้ว่านักศึกษาสามารถนำความรู้ที่เรียนในรายวิชาไปใช้ในการปฏิบัติ และแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าได้อย่างดีขึ้น

การเปรียบเทียบทักษะการคิดวิเคราะห์และการแก้ไขปัญหาของนักศึกษา ก่อนและหลังการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติผ่านการเรียนรู้ในรายวิชาการปฐมพยาบาลในงานอาชีวอนามัยและความปลอดภัยพบว่า หลังการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติผ่านการเรียนรู้สูงกว่าก่อนการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติผ่านการเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งมีความสอดคล้องกับการศึกษาของศุภฤกษ์ ชิกว้าง (2551) โดยทำการทดลองการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติในการแก้ปัญหาของเด็กปฐมวัย อายุ 5-6 ปี เมื่อเปรียบเทียบความสามารถในการแก้ปัญหาของเด็กของเด็กปฐมวัย พบว่า หลังการจัดประสบการณ์โดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติสูงกว่า ก่อนการใช้แผนการจัดประสบการณ์โดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ ส่งผลทำให้นักเรียนส่วนใหญ่มีความคิดและความสามารถในการแก้ปัญหาดีขึ้น มีรูปแบบการคิดที่หลากหลาย มีการวิเคราะห์ปัญหาที่เข้าใจง่าย และสอดคล้องกับการศึกษาของวีรวิทย์ บุญส่ง และสุนทร อ่อนฤทธิ์ (2565) ได้ทำการศึกษากาใช้บทบาทสมมติเพื่อพัฒนาทักษะทางสังคมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/2 โรงเรียนพัฒนานิคม อำเภอพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรี ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่มีปัญหาด้านทักษะทางสังคม มีคะแนนทักษะทางสังคมหลังเรียนสูงกว่า ก่อนเรียน และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 จะเห็นได้ว่ากิจกรรมบทบาทสมมติสามารถเพิ่มทักษะการคิดวิเคราะห์และการแก้ไขปัญหาของนักศึกษาได้เป็นอย่างดี เนื่องจากการคิดวิเคราะห์ ส่งผลให้เพิ่มความสามารถในการพิจารณาไตร่ตรองแก้ปัญหาที่แม่นยำขึ้น ทำให้มีความละเอียดในการจำแนกแยกแยะ เปรียบเทียบข้อมูลเรื่องราวเหตุการณ์ต่าง ๆ อย่างชำนาญ โดยการหาหลักฐานที่มีความสัมพันธ์เชื่อมโยงหรือข้อมูลที่นำเชื่อถือมาสนับสนุนหรือยืนยัน ในการพิจารณาอย่างรอบคอบก่อนตัดสินใจเชื่อหรือสรุปผล (พรพรรณ ศรีหาวงศ์, 2562) จึงถือได้ว่ากิจกรรมบทบาทสมมติเป็นเครื่องมือหนึ่งในการจัดการเรียนการสอน เพื่อการส่งเสริมการเรียนรู้ให้เกิดความสามารถที่พร้อมไปเป็นเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานที่ต้องมีความพร้อมในการตอบสนองต่อสถานการณ์ฉุกเฉินต่าง ๆ

ความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติผ่านการเรียนรู้ในรายวิชาการปฐมพยาบาลในงานอาชีวอนามัยและความปลอดภัย พบว่า นักศึกษามีความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของอภิศักดิ์ ยี่เกษม และคณะ (2566) ได้ทำการศึกษากาการพัฒนาทักษะการแก้ปัญหา เรื่อง การใช้อินเทอร์เน็ตอย่างปลอดภัย โดยใช้วิธีการจัดการเรียนรู้แบบการแสดงบทบาทสมมติสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 พบว่านักเรียนในกลุ่มทดลองมีความพึงพอใจในการพัฒนาทักษะการแก้ปัญหาในภาพรวมอยู่ในระดับมาก รวมถึงการศึกษาของเสาวคนธ์ จันทะมาต (2565) ได้ทำการศึกษากาใช้กิจกรรมบทบาทสมมติเพื่อพัฒนาทักษะการพูดภาษาจีนของนักศึกษาโปรแกรมวิชาการสอนภาษาจีน คณะครูศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย พบว่าความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการเรียนโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติเพื่อพัฒนาทักษะการพูดภาษาจีนอยู่ในระดับมากที่สุด จากผลการวิจัยเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า นักศึกษามีความพึงพอใจที่เกิดการสร้างกระบวนการคิดวิเคราะห์และการแก้ปัญหาในสถานการณ์ต่าง ๆ เพื่อนำไปใช้จริงในอนาคต รวมถึงเกิดการเรียนรู้กระบวนการสัมพันธ์ภาพสำหรับการแก้ปัญหาในตัวเองและภายในกลุ่ม นักศึกษาได้ฝึกปรับเปลี่ยนความคิดเห็นอย่างอิสระในกลุ่มเพื่อสร้างบทบาทสมมติ จึงเกิดการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ ทักษะการแสดงออก ทักษะด้านการวางแผน และการตัดสินใจ โดยใช้เหตุผล โดยสุวิมล พงษ์พันธ์ (2560) ได้ทำการศึกษากาพัฒนาความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของเด็กปฐมวัยโดยการจัดกิจกรรมแบบการเล่นบทบาทสมมติกับบทนิทานคำขวัญประจำจังหวัดเรื่องสมุทรสาครบ้านเรา โดยความพึงพอใจของนักเรียนอยู่ในระดับมาก เพราะนักเรียนสามารถเรียนรู้ด้วยการปฏิบัติจริงและ

สามารถนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ จะเห็นได้ว่าการใช้บทบาทสมมติเป็นกิจกรรมผ่านการเรียนรู้ในรายวิชา สามารถทำให้นักศึกษามีความเข้าใจเนื้อหามากยิ่งขึ้น โดยผ่านการคิดวิเคราะห์ ทบทวนและการปฏิบัติจริง

ข้อเสนอแนะในการนำผลการศึกษาวិจัยไปใช้

1. จากผลการวิจัยสามารถนำไปใช้ในการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์และการแก้ไขปัญหาให้กับนักศึกษาในรายวิชาอื่นได้ เพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ในศตวรรษ ที่ 21 ที่เน้นการคิดวิเคราะห์ให้กับนักศึกษาในยุคปัจจุบัน
2. การจัดการเรียนการสอนโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติสามารถเสริมสร้างศักยภาพการคิดวิเคราะห์และแก้ไขปัญหา ตอบสนองต่อสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างรวดเร็วขึ้นได้
3. จากผลการวิจัยสามารถนำกิจกรรมบทบาทสมมติมาพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์และแก้ไขปัญหาให้กับนักศึกษา เพื่อเสริมสร้างความมั่นใจในการปฏิบัติการทางด้านการปฐมพยาบาลได้

ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรทำการศึกษากิจกรรมบทบาทสมมติเพื่อพัฒนาทักษะทางด้านการมีปฏิสัมพันธ์และการทำงานเป็นทีมของนักศึกษา เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานของนักศึกษาในอนาคตต่อไป
2. ควรทำการศึกษาโดยใช้กระบวนการแบบมีส่วนร่วมมาใช้ร่วมกับบทบาทสมมติ และกิจกรรมผสมผสานระหว่างกลุ่มและเดี่ยวว่าแบบไหนจะมีประสิทธิภาพในการกระตุ้นให้เกิดการคิดวิเคราะห์มากกว่ากัน

บรรณานุกรม

- เกศสุตา ปงลังกา. (2550), การศึกษาการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติในการพัฒนาความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5. *สารนิพนธ์ ศศ.ม. (การสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ)*. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ .
- คะเนยะ อ่อนาง. (2561). บทบาทครูในศตวรรษที่ 21 กับการเรียนการสอนแบบ Active Learning. *ศาสตร์พระราชเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน: รวมบทความวิจัย. บทความวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ประจำปี พ.ศ. 2561*, 131-139
- จตุพล นามนาย. (2562).การพัฒนาทักษะการพูดและการเขียนภาษาอังกฤษโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนเทศบาล 6 นครเชียงราย. *การศึกษาค้นคว้าอิสระ*. หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน. มหาวิทยาลัยพะเยา.
- ชนม์ธิดา ยาแก้ว. (2564). การพัฒนาทักษะการปฏิบัติงานของนักศึกษาในศตวรรษที่ 21 โดยใช้การแสดงบทบาทสมมติ (Role-Play). *การศึกษาค้นคว้าอิสระ*. สาขาการศึกษาปฐมวัย คณะครูศาสตร์ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต
- ณัฐชญา บุปผาชาติ. (2561). การใช้กิจกรรมบทบาทสมมติเพื่อพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนยอแซฟอุปถัมภ์อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม. *การศึกษาค้นคว้าอิสระ*. หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- เดชาวัตร ดิยเกียรติถาวร. (2563). ประสิทธิภาพการสอนเรื่อง เชื้อเพลิงและซากดึกดำบรรพ์ ด้วยเทคนิคการสอนแบบแก้ปัญหา(Problem Solving Method) ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดศิริวิหาร(สมเด็จพระวันรัต อุปถัมภ์) ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563. *รายงานวิจัยในชั้นเรียน*. โรงเรียนวัดศิริวิหาร(สมเด็จพระวันรัต อุปถัมภ์). สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 17
- ธิดารัตน์ วิเชียรลม. (2554). การใช้กิจกรรมบทบาทสมมติในการพัฒนาทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนหนองหลวงศึกษา. *การศึกษาค้นคว้าอิสระ*. ศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยขอนแก่น. จังหวัดขอนแก่น
- นรรัชต์ ผืนเขียว. (2562). เทคนิคการสอนแบบการแสดงบทบาทสมมติ (Role playing). สืบค้นเมื่อวันที่ 10 ตุลาคม 2566.

- ประไพ ศิวะลีราวิลาศ. (2563). การคิดเชิงวิเคราะห์. สืบค้นเมื่อ 9 ตุลาคม 2566.
<http://susdoizzafirstblogger.blogspot.com/2012/11/blog-post.html>
- ปิยพงษ์ ทวีพงษ์และคณะ (2566). การพัฒนาทักษะการคิดแก้ปัญหาในการจัดการการเรียนรู้ดิจิทัล.
Journal of MCU Nakhondhat. 10(3)
- พรพรรณ ศรีหาวงศ์. (2562).การพัฒนาความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
 ปีที่ 2 โดยการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการ GPAS. วิทยานิพนธ์. *การศึกษาค้นคว้าอิสระ*.
 หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ ภาควิชาหลักสูตรและวิธี
 สอน. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
- มันทนา ปิตตาระโพธิ์. (2561). การพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์โดยใช้โครงงานเป็นฐาน (PBL)
 ร่วมกัน แนวคิดสะเต็มศึกษา(STEM Education) โรงเรียนแหลมรั้งวิทยาคม จังหวัดพิจิตร.
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41. พิจิตร. กระทรวงศึกษาธิการ
- มณฑรา ธรรมบุศย์. (2551). การเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem – based Learning).
วารสารวิชาการ. 5(2)ม 11-17.
- เลิศชาย ปานมุข. (2558). ทักษะการเป็นนักแก้ปัญหา (Problem-Solver Skills). สืบค้นเมื่อวันที่
 10 ตุลาคม 2566. <http://www.lertchaimaster.com/forum/index.php?topic=86.0>
- วัชระ กระจำจบ. (2563). ประสิทธิภาพของการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติในการสอนภาษาอังกฤษ
 เพื่อการทำงานอาชีพ. *วิจัยในชั้นเรียน*. โรงเรียนสุรศักดิ์มนตรี.กรุงเทพมหานคร.
- วัชรรา เล่าเรียนดี และคณะ. (2560). กลยุทธ์การจัดการเรียนรู้เชิงรุกเพื่อพัฒนาการคิดและยกระดับ
 คุณภาพการศึกษาสำหรับศตวรรษที่ 21. นครปฐม: บริษัท เพชรเกษมพรินต์ติ้ง กรุ๊ป จำกัด.
- วีรวิชัย บุญส่ง และสุนทร อ่อนฤทธิ์ (2565) ได้ทำการศึกษาการใช้บทบาทสมมติเพื่อพัฒนาทักษะ
 ทางสังคมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/2 โรงเรียนพัฒนานิคม อำเภอพัฒนานิคม
 จังหวัดลพบุรี. *วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม*. 12 (3).
- สมาคมเครือข่ายการพัฒนาวิชาชีพอาจารย์และองค์กรระดับอุดมศึกษาแห่งประเทศไทย (2567). การ
 เรียนรู้ด้วยการแสดงบทบาทสมมติ. สืบค้นเมื่อวันที่ 20 มิถุนายน 2567. <https://active-learning.thailandpod.org/learning-activities/role-play>
- สุภลักษณ์ กันธิยะ. (2563). การพัฒนาผลการเรียนรู้และทักษะการคิดวิเคราะห์ในรายวิชา
 ประวัติศาสตร์โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบซินแซทร่วมกับการบูรณาการประวัติศาสตร์
 ท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. วิทยานิพนธ์ *หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต*
 สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

- สุวิมล พงษ์พันธ์. (2560). ทำการศึกษาการพัฒนาความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของเด็กปฐมวัย โดยการจัดกิจกรรมแบบการเล่นบทบาทสมมติกับบทนิทานคำขวัญประจำจังหวัดเรื่อง สมุทรสาครบ้านเรา. *วิจัยในชั้นเรียน*. โรงเรียนเทศบาลวัดตึกมหาชยารม (สมุทรคุณากร). ตำบลมหาชัย อำเภอเมืองสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาคร.
- เสาวคนธ์ จันตะมาต (2565). ได้ทำการศึกษาการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติเพื่อพัฒนาทักษะการพูด ภาษาจีนของนักศึกษาโปรแกรมวิชาการสอนภาษาจีน คณะครุศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏ. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา* . 33 (1).
- อภิศักดิ์ ยี่เกษม และคณะ. (2566). ได้ทำการศึกษาการพัฒนาทักษะการแก้ปัญหา เรื่อง การใช้ อินเทอร์เน็ตอย่างปลอดภัย โดยใช้วิธีการจัดการเรียนรู้แบบการแสดงบทบาทสมมติ สำหรับ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. *การประชุมหาดใหญ่วิชาการระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 15*. 926-939.
- D'Zurilla, T. J., & Nezu, A. M. (2010). *Problem-Solving Therapy*. New York: Springer Publishing Company.
- Ennis, R. H. (2011). *The Nature of Critical Thinking: An Outline of Critical Thinking Dispositions and Abilities*. University of Illinois.
- Krish Pramela. (2001). A role play activity with distance learners in an English language classroom. *The internet TESL Journal*. Retrieved October 10, 2023 from <http://iteslj.org/Article/Krish-Roleplay.html>.
- Paul, R., & Elder, L. (2006). *Critical Thinking: Tools for Taking Charge of Your Learning and Your Life*. Upper Saddle River, NJ: Pearson/Prentice Hall.
- Halpern, D. F. (2014). *Thought and Knowledge: An Introduction to Critical Thinking*. New York: Psychology Press.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
แบบสอบถามการวิจัย

**แบบประเมินมาตรฐานผลการเรียนรู้รายวิชาการปฐมพยาบาลในงานอาชีวอนามัยและความปลอดภัย
หลังการจัดการเรียนการสอน**

ชื่อ-สกุล..... รหัสนักศึกษา.....

คำชี้แจง : ให้ทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องว่างที่กำหนดให้ตามความเป็นจริง

มาตรฐานผลการเรียนรู้	ระดับมาตรฐานผลการเรียนรู้				
	5	4	3	2	1
ด้านคุณธรรม จริยธรรม					
1. รักษาวินัย ตรงต่อเวลาและมีความรับผิดชอบต่อนตนเอง งาน และสังคม					
2. เคารพกฎระเบียบ และข้อบังคับต่าง ๆ ขององค์กรและสังคม					
ด้านความรู้					
1. มีแนวคิดและทฤษฎีด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน และด้านสาธารณสุขพื้นฐาน]					
ด้านทักษะทางปัญญา					
1. สามารถคิดอย่างมีวิจารณญาณ คิดวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ รวมทั้งประยุกต์ความรู้และทักษะกับการแก้ไขปัญหาทางด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงานได้อย่างเหมาะสม					
2. ริเริ่มและสร้างสรรค์ คิดค้นสร้างนวัตกรรมด้านความปลอดภัยอาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ					
ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ					
1.สามารถทำงานเป็นทีมและมีความรับผิดชอบต่อนตนเองและผู้อื่นในหน่วยงาน					
2.มีคุณลักษณะของภาวะผู้นำและภาวะผู้ตามที่ดี สามารถเผชิญและจัดการต่อภาวะแรงกดดันได้					
ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ					
1.สามารถสื่อสารภาษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งการพูด การฟัง และการเขียน					
ด้านทักษะพิสัย					
1.สามารถปฏิบัติทักษะทางวิชาชีพด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน หรือศาสตร์ทางด้านสาธารณสุข เพื่อประยุกต์ใช้ในการป้องกันปัจจัยที่ทำให้เกิดโรคและลดความเสี่ยงการเจ็บป่วยของบุคคล พนักงาน ครอบครัว และชุมชน ตามมาตรฐานวิชาชีพอาชีวอนามัยและความปลอดภัย					

แบบประเมินทักษะการคิดวิเคราะห์และการแก้ไขปัญหาของนักศึกษาโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติผ่านการเรียนรู้ในรายวิชาการปฐมพยาบาลในงานอาชีวอนามัยและความปลอดภัย

ชื่อ-สกุล..... รหัสนักศึกษา.....

คำชี้แจง : ให้ทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องว่างที่กำหนดให้ตามความเป็นจริง

✓ ก่อนการเรียนการสอน

การคิดวิเคราะห์และการแก้ไขปัญหา	ระดับการคิดวิเคราะห์และการ แก้ไขปัญหา				
	5	4	3	2	1
1. ศึกษาค้นคว้าหาข้อมูลเพื่อใช้ในการวางแผนการแก้ไขปัญหาสถานการณ์ฉุกเฉิน					
2. วิเคราะห์สถานการณ์บทบาทสมมติอย่างเป็นระบบ					
3. การออกแบบสร้างสถานการณ์บทบาทสมมติอย่างถูกต้อง					
4. วิธีการแก้ไขปัญหาสถานการณ์ฉุกเฉิน					
5. การตอบสนองต่อสถานการณ์ฉุกเฉิน					
6. คิดอย่างมีเหตุผล มีการไตร่ตรองก่อนการตัดสินใจ					
7. แยกแยะสถานการณ์ที่เกิดขึ้นเพื่อตอบสนองที่รวดเร็ว ถูกต้อง					
8. เรียนรู้ความสัมพันธ์ของสถานการณ์ว่ามีความสอดคล้องหรือขัดแย้งกันอย่างไร					
9. กระตือรือร้นในการแสวงหาความรู้ ข้อมูลข่าวสารเพื่อการตัดสินใจ					
10. เข้าใจในความเป็นตัวบุคคล สถานการณ์เพื่อการตัดสินใจในการแก้ไขปัญหา					

**แบบประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติผ่านการเรียนรู้ในรายวิชาการ
ปฐมพยาบาลในงานอาชีพอนามัยและความปลอดภัย**

คำชื่อ-สกุล..... รหัสนักศึกษา.....

คำชี้แจง : ให้ทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องว่างที่กำหนดให้ตามความเป็นจริง

ข้อที่	รายการ	ระดับความพึงพอใจ				
		5	4	3	2	1
ด้านการจัดการเรียนรู้						
1	1. กิจกรรมที่ให้นักศึกษาได้ฝึกร่วมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นอย่างอิสระในกลุ่มเพื่อสร้างบทบาทสมมติ					
2	2. กิจกรรมที่ให้นักศึกษาเกิดความคิดวิเคราะห์ที่หลากหลายรูปแบบในการแก้ไขปัญหาในบทบาทสมมติที่กำหนดให้					
3	3. กิจกรรมที่ให้นักศึกษาได้เรียนรู้การศึกษาค้นคว้าหาความรู้ต่าง ๆ เพื่อนำมาแก้ไขปัญหาสถานการณ์บทบาทสมมติ					
4	4. กิจกรรมที่ให้นักศึกษามีส่วนร่วมการตัดสินใจในกิจกรรม เช่น การออกแบบตัวละครบทบาทสมมติ และการให้ข้อเสนอแนะ					
5	5. กิจกรรมที่ให้นักศึกษาสร้างกระบวนการคิดวิเคราะห์และการแก้ไขปัญหาในสถานการณ์ต่าง ๆ เพื่อนำไปใช้จริงในอนาคตได้					
6	6. กิจกรรมที่ให้นักศึกษาเกิดการเรียนรู้กระบวนการสัมพันธ์ภาพสำหรับการแก้ไขปัญหาในตัวเองและภายในกลุ่ม					
ด้านประโยชน์ที่ได้รับ						
1	1. พัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ					
2	2. พัฒนาทักษะการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า					
3	3. พัฒนาทักษะด้านการวางแผน การตัดสินใจโดยใช้เหตุผล					
4	4. พัฒนาทักษะการแสดงออก การอภิปรายให้ข้อเสนอแนะ					
5	5. พัฒนาทักษะด้านการเข้าใจบุคคล สถานการณ์ที่เกิดขึ้น					
6	6. พัฒนาทักษะการทำงานเป็นทีม การเป็นผู้นำ ผู้ตามที่ดี					

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

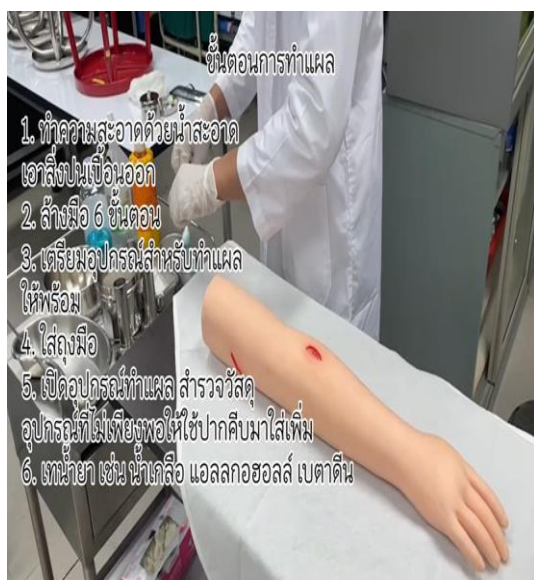
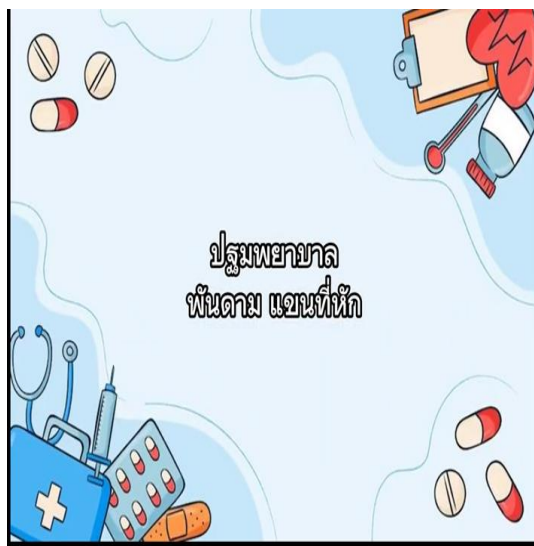
.....

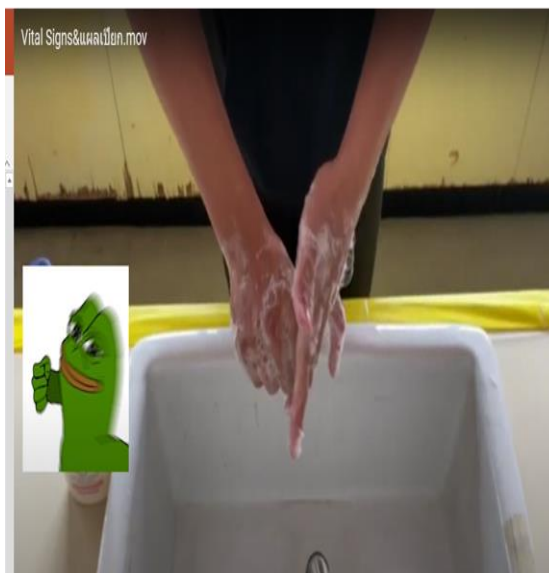
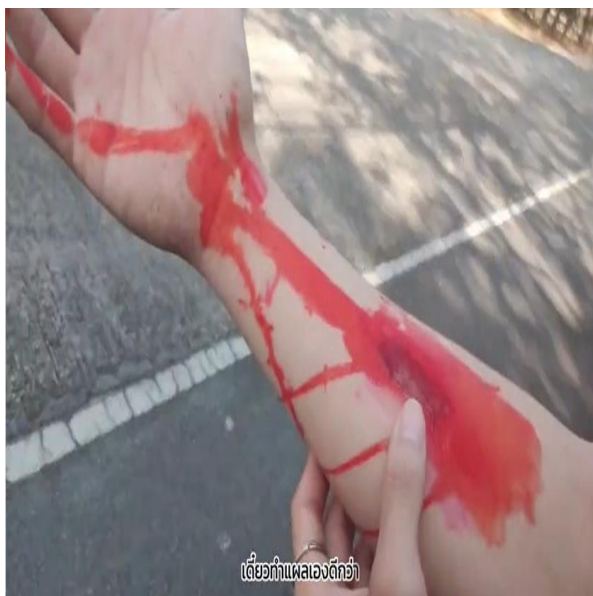
.....

ภาคผนวก ข
ภาพกิจกรรมบทบาทสมมติ

ภาคผนวก ค
รายละเอียดของรายวิชา (มคอ.3)

มคอ. 3 ฉบับผ่านการพิจารณาแล้ว

ชื่อสถาบันอุดมศึกษา	มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย
วิทยาเขต/คณะ/ภาควิชา	สาขาวิชาอาชีวอนามัยและความปลอดภัย คณะสาธารณสุขศาสตร์

หมวดที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1. รหัสและชื่อรายวิชา OC2205 การปฐมพยาบาลในงานอาชีวอนามัยและความปลอดภัย First Aid in Occupational Health and Safety
2. จำนวนหน่วยกิต 3 หน่วยกิต 3(2-2-5)
3. หลักสูตรและประเภทของรายวิชา หลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาอาชีวอนามัยและความปลอดภัย ปีหลักสูตร 2565 สาขาวิชาอาชีวอนามัยและความปลอดภัย (วท.บ.4ปี) คณะ สาธารณสุข หมวดวิชา/กลุ่มวิชา วิชาเอกบังคับ (กลุ่ม 2)
4. อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. กาญจนา ปินตาคำ อาจารย์ผู้สอน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. กาญจนา ปินตาคำ
5. ภาคการศึกษา / ชั้นปีที่เรียน ภาคการศึกษาที่ 2/2566 ชั้นปีที่ 2
6. รายวิชาที่ต้องเรียนมาก่อน (Pre-requisite) ไม่มี
7. รายวิชาที่ต้องเรียนพร้อมกัน (Co-requisite) ไม่มี
8. สถานที่เรียน ห้อง 8221 คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย
9. วันที่จัดทำหรือปรับปรุงรายละเอียดของรายวิชาครั้งล่าสุด 26 ก.ย. 66

หมวดที่ 2 วัตถุประสงค์และจุดมุ่งหมาย

1. จุดมุ่งหมายของรายวิชา 1. อธิบายความหมาย ความสำคัญของการปฐมพยาบาลเบื้องต้นได้ 2. วิเคราะห์และวางแผนปฐมพยาบาลเบื้องต้นในสถานการณ์ต่างๆ ได้อย่างถูกต้อง 3. ประยุกต์ความรู้ทางด้านการปฐมพยาบาลเบื้องต้นไปใช้ในสถานประกอบการได้
2. วัตถุประสงค์ในการพัฒนา/ปรับปรุง 1. เพื่อพัฒนาเนื้อหาให้ทันสมัยต่อสถานการณ์และการเปลี่ยนแปลงด้านการปฐมพยาบาลเบื้องต้น 2. เพื่อพัฒนาแนวทางการฝึกปฏิบัติการปฐมพยาบาลอย่างถูกต้องและเหมาะสม

หมวดที่ 3 ลักษณะและการดำเนินการ

1. คำอธิบายรายวิชา ความหมาย ความสำคัญของการปฐมพยาบาล การประเมินสัญญาณชีพ การช่วยฟื้นคืนชีพ การเคลื่อนย้ายผู้ได้รับบาดเจ็บ การปฐมพยาบาลเบื้องต้น หลักการช่วยเหลือในภาวะฉุกเฉินจากสารเคมี และการบาดเจ็บอวัยวะของร่างกาย การประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมถึงการวิเคราะห์เพื่อจัดหาอุปกรณ์ในการปฐมพยาบาลเบื้องต้น การฝึกปฏิบัติการปฐมพยาบาลในกรณีต่าง ๆ Meaning and the importance of first aid, vital signs assessment, resuscitation, moving the injured, first aid, principles of emergency rescue from chemical and organ injuries, coordination with relevant departments including analysis for providing first aid equipment and first aid training in various cases.			
2. จำนวนชั่วโมงที่ใช้ต่อภาคการศึกษา			
บรรยาย(ชั่วโมง/ภาคการศึกษา)	ปฏิบัติการ(ชั่วโมง/ภาคการศึกษา)	ศึกษาด้วยตนเอง(ชั่วโมง/ภาคการศึกษา)	สอนเสริม(ชั่วโมง/ภาคการศึกษา)
30	45	75	ตามความต้องการของนักศึกษาหรือขอชดเชยวันหยุด
3. จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่อาจารย์ให้คำปรึกษาและแนะนำทางวิชาการแก่นักศึกษาเป็นรายบุคคล	จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่อาจารย์ให้คำปรึกษาและแนะนำทางวิชาการแก่นักศึกษาเป็นรายบุคคล อาจารย์ผู้สอนประกาศวันและเวลาในการให้คำปรึกษาในชั้นเรียน - ปรึกษาได้โดยตรงโดยกำหนดท้ายคาบเรียนในแต่ละสัปดาห์ สถานที่ ณ ห้อง 8211 - สามารถติดต่อสื่อสารผ่านเฟซบุ๊ก ไลน์ โดยแจ้งในวันที่เริ่มการเรียนการสอน - สามารถติดต่อผ่านโทรศัพท์ หมายเลข 053-776526 ต่อ 1937 หรือ 088-2635364 - สามารถติดต่อผ่านอีเมลล์ em_karnjanar_p@cr.ru.ac.th		

หมวดที่ 4 การพัฒนาผลการเรียนรู้ของนักศึกษา

1.คุณธรรม จริยธรรม
1.1 คุณธรรม จริยธรรมที่ต้องการพัฒนา ☐ 1) ปฏิบัติตนอย่างมีคุณค่า คุณธรรม จริยธรรม เสียสละ และซื่อสัตย์สุจริต ☒ 2) รักษาวินัย ตรงต่อเวลาและความรับผิดชอบต่อนตนเอง งาน และสังคม ☐ 3) รักษาสิทธิของตนเองและเคารพในสิทธิของผู้อื่น รักคุณค่าและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ☒ 4) เคารพกฎระเบียบ และข้อบังคับต่าง ๆ ขององค์กรและสังคม ☐ 5) ปฏิบัติตามจรรยาบรรณทางวิชาการและวิชาชีพด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัย
1.2 วิธีการสอน 1) ผู้สอนสอดแทรกเนื้อหาเกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรม การเสียสละ และซื่อสัตย์สุจริต ในเนื้อหาที่สอน

2) ผู้สอนให้ความสำคัญกับการสร้างวินัย การตรงต่อเวลา และความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคมผ่านกิจกรรมการเรียนการสอน 4) ส่งเสริมการเคารพกฎระเบียบ และข้อบังคับต่าง ๆ ของสาขาวิชา สำนักวิชา มหาวิทยาลัย และสังคม 5) สอดแทรกจรรยาบรรณทางวิชาการและวิชาชีพด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัย
1.3 วิธีการประเมินผล 1) ประเมินพฤติกรรมของผู้เรียนระหว่างร่วมกิจกรรมในชั้นเรียน เช่น การเสียสละ การมีน้ำใจ มีสำนึกดี รู้ผิดชอบชั่วดี และการปฏิบัติถูกต้องตามจารีตประเพณี 2) ประเมินพฤติกรรมและการเข้าชั้นเรียน และงานที่ได้รับมอบหมาย 4) ประเมินจากพฤติกรรมการปฏิบัติตามกฎระเบียบ และข้อบังคับต่าง ๆ ของสาขาวิชา สำนักวิชา มหาวิทยาลัย และสังคม 5) ประเมินจากพฤติกรรมการปฏิบัติตนของนักศึกษาตามหลักจรรยาบรรณวิชาชีพด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัย
2.ด้านความรู้
2.1 ความรู้ที่ต้องการพัฒนา [●] 1) มีแนวคิดและทฤษฎีด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน และด้านสาธารณสุขพื้นฐาน [○] 2) การวางแผนดำเนินงานด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน [○] 3) ค้นคว้า แสวงหาความรู้ทางด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน เพื่อสุขภาพของผู้ประกอบอาชีพ
2.2 วิธีการสอน 1) ผู้สอนใช้กลวิธีการเรียนการสอนที่หลากหลายรูปแบบ ทั้งการบรรยาย การอภิปราย การค้นคว้า การวิเคราะห์กรณีศึกษา และการเปิดโอกาสให้ผู้เรียน ได้มีการแสดงความคิดเห็นและซักถามข้อสงสัย 2) เน้นการสอนให้ผู้เรียนเรียนรู้จากสถานการณ์จริง โดยนำแนวคิด ทฤษฎีที่ได้เรียน มาประยุกต์ใช้ในการแก้ไขปัญหาทางด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน ใช้วิธีการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมของนักศึกษา รวมถึงการใช้ปัญหาเป็นพื้นฐาน 3) เน้นการสอนให้ผู้เรียน เรียนรู้ด้วยตนเองผ่านสื่อการเรียนรู้ ที่หลากหลายและนำความรู้มาใช้ในการแก้ปัญหาด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน เพื่อสุขภาพของผู้ประกอบอาชีพ
2.3 วิธีการประเมินผล 1) ทดสอบทั้งภาคทฤษฎี และปฏิบัติ จากการสอบย่อย สอบระหว่างภาค และสอบปลายภาค 2) ประเมินจากงาน กิจกรรมที่ได้รับมอบหมาย และการศึกษาค้นคว้าจากกรณีศึกษา 3) ประเมินจากการนำเสนอผลงานทั้งรูปแบบรายงาน และนำเสนอด้วยวิธีการที่หลากหลาย

3.ทักษะทางปัญญา
3.1 ทักษะทางปัญญาที่ต้องการพัฒนา [●] 1) สามารถคิดอย่างมีวิจารณญาณ คิดวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ รวมทั้งประยุกต์ความรู้และทักษะกับการแก้ไขปัญหาทางด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานได้อย่างเหมาะสม [○] 2) สามารถบูรณาการองค์ความรู้เกี่ยวกับวิทยาศาสตร์ สาธารณสุขศาสตร์ ความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน และแก้ไขปัญหาตามหลักวิชาการได้อย่างเหมาะสม มีประสิทธิภาพ [] 3) ให้บริการวิชาการด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัย ตลอดจนการสาธารณสุขที่มุ่งเน้นการสร้างเสริมสุขภาพแก่พนักงานในสถานประกอบการ และประชาชนได้อย่างเหมาะสม [●] 4) ริเริ่มและสร้างสรรค์ คิดค้นสร้างนวัตกรรมด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ
3.2 วิธีการสอน 1) การสอนที่เน้นให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะการคิด การแก้ไขปัญหา ทั้งระดับบุคคลและกลุ่ม ในสถานการณ์ทั่วไป หรือกรณีศึกษา 2) มอบหมายงาน กรณีศึกษา สถานประกอบการและชุมชน เพื่อให้ผู้เรียนมีการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และอภิปรายได้ 3) มีการฝึกปฏิบัติในสถานประกอบการ ชุมชน หรือบูรณาการ การเรียนการสอนร่วมกับการบริการ วิชาการด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัย
3.3 วิธีการประเมินผล 1) ทดสอบวัดความสามารถในการคิดและแก้ไขปัญหาโดยใช้กรณีศึกษา และงานที่ได้รับมอบหมาย ทั้งงานกลุ่มและงานเดี่ยว 2) ประเมินจากการมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย 3) ประเมินจากผลงานที่ได้จากการใช้กระบวนการแก้ไขปัญหา การศึกษาค้นคว้าอย่างเป็นระบบ การวิเคราะห์วิจารณ์ เพื่อสร้างองค์ความรู้ และนวัตกรรมใหม่
4.ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ
4.1 ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบที่ต้องการพัฒนา [○] 1) มีปฏิสัมพันธ์อย่างสร้างสรรค์ระหว่างบุคคลและกลุ่มคน และปรับตัวได้ตามสถานการณ์ [●] 2) สามารถทำงานเป็นทีมและมีความรับผิดชอบต่อตนเองและผู้อื่นในหน่วยงาน [●] 3) มีคุณลักษณะของภาวะผู้นำและภาวะผู้ตามที่ดี สามารถเผชิญและจัดการต่อภาวะแรงกดดันได้ [○] 4) มีความเคารพและยอมรับในความแตกต่างระหว่างบุคคลและวัฒนธรรม
4.2 วิธีการสอน 1) จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นการทำงานเป็นกลุ่ม และงาน ที่ต้องมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล เช่น การระดมความคิดเห็น การอภิปราย หรือการสัมมนาเกี่ยวกับประเด็นที่ผู้เรียนสนใจ 2) มอบหมายให้มีการศึกษา ค้นคว้า โดยใช้หลักการทางวิชาการและวิชาชีพเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการทำงาน

4.3 วิธีการประเมินผล 1) ประเมินจากการสังเกตพฤติกรรม และการแสดงออกของผู้เรียน ในระหว่างและหลังทำกิจกรรมกลุ่ม หรืองานที่ต้องมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น 2) ประเมินผลความรับผิดชอบในการเรียนและงานที่ได้รับมอบหมาย รวมถึงการเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับหลักทางวิชาการและวิชาชีพ 3) ประเมินจากปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลของผู้เรียนทั้งในและนอกชั้นเรียน
5.ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ
5.1 ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่ต้องการพัฒนา [○] 1) สามารถใช้เทคนิคทางด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน ในการวิเคราะห์ข้อมูล และแปลความหมายข้อมูลทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ [○] 2) สามารถใช้คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศในการค้นคว้าเก็บรวบรวมข้อมูลด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน [●] 3) สามารถสื่อสารภาษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งการพูด การฟัง และการเขียน
5.2 วิธีการสอน 1) จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนมีโอกาสค้นคว้า เรียบเรียงข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล นำเทคนิคทางสถิติและคณิตศาสตร์พื้นฐานมาประยุกต์ใช้ พร้อมทั้งอ้างอิงแหล่งที่มาของข้อมูล และนำเสนอให้ผู้อื่นเข้าใจได้อย่างถูกต้อง 2) จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ที่หลากหลายรูปแบบตามความเหมาะสม
5.3 วิธีการประเมินผล 1) ประเมินความถูกต้องของงานในการวิเคราะห์ข้อมูล และแปลความหมายข้อมูลทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ 2) ประเมินจากเทคนิคการทำงานและการนำเสนอโดยการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของผู้เรียน 3) ประเมินจากกิจกรรมการเรียนการสอน การนำเสนอหน้าชั้นเรียน และทักษะด้านภาษา
6.ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ
6.1 ทักษะพิสัย [●] 1) สามารถปฏิบัติทักษะทางวิชาชีพด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน หรือศาสตร์ทางด้านสาธารณสุข เพื่อประยุกต์ใช้ในการป้องกันปัจจัยที่ทำให้เกิดโรคและลดความเสี่ยงการเจ็บป่วยของบุคคล พนักงาน ครอบครัว และชุมชน ตามมาตรฐานวิชาชีพอาชีวอนามัยและความปลอดภัย [○] 2) สามารถประเมินสภาพแวดล้อมในการทำงานโดยใช้เครื่องมือทางด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยได้อย่างถูกต้องตามหลักวิชาการและวิชาชีพ [] 3) สามารถควบคุมและบริหารจัดการความเสี่ยงในสภาพแวดล้อม ในการทำงาน
6.2 วิธีการสอน 1) ส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักสังเกตและตระหนักถึงความเสี่ยงและอันตรายในสถานการณ์ต่าง ๆ

3) ให้ผู้เรียนประยุกต์ใช้หลักการและทฤษฎีทางด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน ในการควบคุมและบริหารจัดการความเสี่ยงในการทำงาน

6.3 วิธีการประเมินผล

1) ประเมินจากการสังเกตพฤติกรรมความปลอดภัยในสถานการณ์ต่าง ๆ ของผู้เรียน

3) ประเมินจากผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ และความถูกต้อง

ของการประยุกต์ใช้กฎหมายและมาตรฐานด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยในการควบคุมและจัดการความเสี่ยงในการทำงาน

หมวดที่ 5 แผนการสอนและการประเมินผล

1. แผนการสอน				
สัปดาห์ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวนชั่วโมง	กิจกรรมการเรียนการสอน/สื่อที่ใช้(ถ้ามี)	ผู้สอน
1	แนะนำกระบวนการเรียนการสอน/ การวัดการผล ประเมินผล บทที่ 1 หลักการเบื้องต้นของการปฐมพยาบาล (Introduction to First Aids) - ความหมายของการปฐมพยาบาล - ความสำคัญและประโยชน์ในการปฐมพยาบาล - ลักษณะผู้ปฐมพยาบาลที่ดี - กฎหมายที่เกี่ยวข้องและสิทธิของผู้ป่วย - บทบาทหน้าที่ของ จป. วิชาชีพต่อการปฐมพยาบาลในสถานประกอบการ	4	- แนะนำรายวิชาสำหรับการจัดการเรียนการสอน - ชี้แจงข้อตกลงเบื้องต้นเป็นสัญญาในการเรียนการสอน พร้อมให้ผู้เรียนลงลายมือชื่อเพื่อรับทราบข้อตกลงร่วมกันในการจัดกิจกรรมบทบาทสมมติ - ทดสอบก่อนเรียน - ทำการประเมินทักษะการคิดวิเคราะห์ และการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับการปฐมพยาบาลในงานอาชีวอนามัยและความปลอดภัยก่อนการจัดการเรียนการสอน - บรรยาย อภิปราย - กรณีศึกษา - ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง - กิจกรรมกลุ่ม - PPT และเอกสารประกอบการสอน	ผศ.ดร. กาญจนา ปินตาคำ
2-3	บทที่ 2 การประเมินสัญญาณชีพ (Vital Signs) - ความหมายและความสำคัญของสัญญาณชีพ - ข้อบ่งชี้ในการวัดสัญญาณชีพ	8	- บรรยาย กรณีศึกษา - การคิดวิเคราะห์และ อภิปรายกลุ่ม - ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง - PPT และเอกสารประกอบการสอน - กิจกรรมปฏิบัติในการวัดสัญญาณชีพ - กิจกรรมบทบาทสมมติ (Role playing)	ผศ.ดร. กาญจนา ปินตาคำ

1. แผนการสอน				
สัปดาห์ ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวน ชั่วโมง	กิจกรรมการเรียนรู้/สื่อที่ใช้(ถ้า มี)	ผู้สอน
	ชีพ - องค์ประกอบของ สัญญาณชีพ - การฝึกปฏิบัติในการวัด สัญญาณชีพ			
4-5	บทที่ 3 การช่วยเหลือฟื้น คืนชีพขั้นพื้นฐาน (Basic CPR) - ความหมายและ ความสำคัญของการช่วยฟื้น คืนชีพ - ข้อบ่งชี้ในการปฏิบัติการ ช่วยฟื้นคืนชีพ - ห่วงโซ่ของการรอดชีวิต - ขั้นตอนการปฏิบัติการ ช่วยฟื้นคืนชีพขั้นพื้นฐาน - การใช้เครื่องเออีดี (AED) - ฝึกปฏิบัติการช่วยเหลือ ฟื้นคืนชีพขั้นพื้นฐาน - ฝึกปฏิบัติการใช้เครื่องเออี ดี (AED)	8	- บรรยาย กรณีศึกษา - การคิดวิเคราะห์และ อภิปรายกลุ่ม - ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง - PPT และเอกสารประกอบการสอน - กิจกรรมปฏิบัติช่วยฟื้นคืนชีพและการใช้ เครื่องเออีดี (AED) - - กิจกรรมบทบาทสมมติ (Role playing)	ผศ.ดร. กาญจนา ปิ่นคำ
6-7	บทที่ 4 การปฐมพยาบาล ห้ามเลือดและบาดแผล - บาดแผลชนิดต่าง ๆ - การห้ามเลือด - เลือดกำเดาไหล - ไฟไหม้ น้ำร้อนลวก - การทำแผลเบื้องต้น - การฝึกปฏิบัติการทำแผล ชนิดต่าง ๆ และการห้าม เลือด	8	- บรรยาย/อภิปราย - ใช้สื่อและอุปกรณ์ - สาธิตและฝึกปฏิบัติการ - กิจกรรมบทบาทสมมติ (Role playing)	ผศ.ดร. กาญจนา ปิ่นคำ
8	สอบกลางภาค	2	ข้อสอบกลางภาค	ผศ.ดร. กาญจนา ปิ่นคำ

1. แผนการสอน				
สัปดาห์ ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวน ชั่วโมง	กิจกรรมการเรียนรู้/สื่อที่ใช้(ถ้า มี)	ผู้สอน
9-10	บทที่ 5 การปฐมพยาบาล ผู้บาดเจ็บของกระดูกและ กล้ามเนื้อ - กระดูกหัก - ข้อเคล็ด - ข้อเคลื่อน - การยกและเคลื่อนย้าย ผู้บาดเจ็บ - การฝึกปฏิบัติการยกและ การเคลื่อนย้าย - การฝึกการพันตาม การ เข้าเฝือก	8	- บรรยาย กรณีศึกษา - การคิดวิเคราะห์และ อภิปรายกลุ่ม - ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง - PPT และเอกสารประกอบการสอน - กิจกรรมกลุ่มปฏิบัติการยกและการ เคลื่อนย้าย - กิจกรรมกลุ่มปฏิบัติการพันตาม การ เข้าเฝือก - กิจกรรมบทบาทสมมติ (Role playing)	ผศ.ดร. กาญจนา ปิ่นคำ
11-12	บทที่ 6 การปฐมพยาบาล ภาวะฉุกเฉิน - ภาวะช็อค - เป็นลมหมดสติ - การชัก - การจมน้ำ - การสำลัก - โรคลมร้อนหรือฮีทสโตรก	8	- บรรยาย กรณีศึกษา - การคิดวิเคราะห์และ อภิปรายกลุ่ม - ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง - PPT และเอกสารประกอบการสอน - กิจกรรมกลุ่มปฏิบัติ - กิจกรรมบทบาทสมมติ (Role playing)	ผศ.ดร. กาญจนา ปิ่นคำ
13	บทที่ 7 การปฐมพยาบาลผู้ ที่ได้รับสารพิษ - สารพิษผ่านทางปาก - สารพิษผ่านทางผิวหนัง - สารพิษผ่านทางเดิน หายใจ - ฝึกการเจาะเลือดหา สารพิษจากปลายนิ้ว	4	- บรรยาย กรณีศึกษา - การคิดวิเคราะห์และ อภิปรายกลุ่ม - ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง - PPT และเอกสารประกอบการสอน - กิจกรรมกลุ่มปฏิบัติการฝึกเจาะเลือดหา สารพิษจากปลายนิ้ว - กิจกรรมบทบาทสมมติ (Role playing)	ผศ.ดร. กาญจนา ปิ่นคำ
14-15	สอบรวบยอดการฝึกปฏิบัติ	8	- สอบรวบยอดการฝึกปฏิบัติกับ สถานการณ์สมมติเสมือนจริง - นำเสนองาน - ประเมินทักษะการคิดวิเคราะห์และการ แก้ไขปัญหาเกี่ยวกับการปฐมพยาบาลใน งาน อาชีวอนามัยและความปลอดภัยหลัง	ผศ.ดร. กาญจนา ปิ่นคำ

1. แผนการสอน				
สัปดาห์ ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวน ชั่วโมง	กิจกรรมการเรียนการสอน/สื่อที่ใช้(ถ้า มี)	ผู้สอน
			การจัดการเรียนการสอนเสร็จสิ้น - ประเมินความพึงพอใจต่อการใช้ กิจกรรมบทบาทสมมติของผู้เรียนใน รายวิชาการปฐมพยาบาลในงานอาชีว อนามัยและความปลอดภัย	
16	สอบปลายภาค	2	ข้อสอบปลายภาค	ผศ.ดร. กาญจนา ปิ่นตาคำ
รวมจำนวนชั่วโมงตลอดภาค การศึกษา		60		

2. แผนการประเมินผลการเรียนรู้				
กิจกรรม ที่	ผลการเรียนรู้	วิธีการประเมินผล นักศึกษา	สัปดาห์ที่ ประเมิน	สัดส่วนการ ประเมินผล
1	[○] 1) ปฏิบัติตนอย่างมีคุณค่า คุณธรรม จริยธรรม เสียสละ และซื่อสัตย์สุจริต [●] 2) รักษาวินัย ตรงต่อเวลาและมีความ รับผิดชอบต่อตนเอง งาน และสังคม [○] 3) รักษาสิทธิของตนเองและเคารพใน สิทธิของผู้อื่น รักคุณค่าและศักดิ์ศรีความเป็น มนุษย์ [●] 4) เคารพกฎระเบียบ และข้อบังคับต่าง ๆ ขององค์กรและสังคม [○] 5) ปฏิบัติตามจรรยาบรรณทางวิชาการ และวิชาชีพด้านอาชีวอนามัยและความ ปลอดภัย	1. ตรวจสอบการ เข้าชั้นเรียน การมี วินัย ตรงต่อเวลาใน การเข้าเรียน 2. งานที่รับผิดชอบ 3. มารยาทในการ แต่งกาย	1-16	5%
2	[●] 1) มีแนวคิดและทฤษฎีด้านความ ปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน และด้าน สาธารณสุขพื้นฐาน [○] 2) การวางแผนดำเนินงานด้านความ ปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน	1. สอบกลางภาค 2. สอบปลายภาค	8,16	50%

2. แผนการประเมินผลการเรียนรู้				
กิจกรรม ที่	ผลการเรียนรู้	วิธีการประเมินผล นักศึกษา	สัปดาห์ที่ ประเมิน	สัดส่วนการ ประเมินผล
	[○] 3) ค้นคว้า แสวงหาความรู้ทางด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน เพื่อสุขภาพของผู้ประกอบอาชีพ			
3	[●] 1) สามารถคิดอย่างมีวิจารณญาณ คิดวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ รวมทั้งประยุกต์ความรู้และทักษะกับการแก้ไขปัญหาทางด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานได้อย่างเหมาะสม [○] 2) สามารถบูรณาการองค์ความรู้เกี่ยวกับวิทยาศาสตร์ สาธารณสุขศาสตร์ ความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน และแก้ไขปัญหาตามหลักวิชาการได้อย่างเหมาะสม มีประสิทธิภาพ [] 3) ให้บริการวิชาการด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัย ตลอดจนการสาธารณสุขที่มุ่งเน้นการสร้างเสริมสุขภาพแก่พนักงานในสถานประกอบการ และประชาชนได้อย่างเหมาะสม [●] 4) ริเริ่มและสร้างสรรค์ คิดค้นสร้างนวัตกรรมด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ	1.กิจกรรมบทบาทสมมติ (Role playing)	10-15	10%
4	[○] 1) มีปฏิสัมพันธ์อย่างสร้างสรรค์ระหว่างบุคคลและกลุ่มคน และปรับตัวได้ตามสถานการณ์ [●] 2) สามารถทำงานเป็นทีมและมีความรับผิดชอบตนเองและผู้อื่นในหน่วยงาน [●] 3) มีคุณลักษณะของภาวะผู้นำและภาวะผู้ตามที่ดี สามารถเผชิญและจัดการต่อภาวะแรงกดดันได้ [○] 4) มีความเคารพและยอมรับในความแตกต่างระหว่างบุคคลและวัฒนธรรม	1.การมีปฏิสัมพันธ์ทำงานเป็นทีมจากกิจกรรมบทบาทสมมติ (Role playing)	1-15	10%

2. แผนการประเมินผลการเรียนรู้				
กิจกรรม ที่	ผลการเรียนรู้	วิธีการประเมินผล นักศึกษา	สัปดาห์ที่ ประเมิน	สัดส่วนการ ประเมินผล
5	[○] 1) สามารถใช้เทคนิคทางด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน ในการวิเคราะห์ข้อมูล และแปลความหมายข้อมูลทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ [○] 2) สามารถใช้คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศในการค้นคว้าเก็บรวบรวมข้อมูลด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน [●] 3) สามารถสื่อสารภาษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งการพูด การฟัง และการเขียน	1. การสืบค้นข้อมูล 2. การนำเสนอ กิจกรรมบทบาทสมมติ (Role playing)	1-15	10%
6	[●] 1) สามารถปฏิบัติทักษะทางวิชาชีพด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน หรือศาสตร์ทางด้านสาธารณสุข เพื่อประยุกต์ใช้ในการป้องกันปัจจัยที่ทำให้เกิดโรคและลดความเสี่ยงการเจ็บป่วยของบุคคล พนักงาน ครอบครัว และชุมชน ตามมาตรฐานวิชาชีพอาชีวอนามัยและความปลอดภัย [○] 2) สามารถประเมินสภาพแวดล้อมในการทำงานโดยใช้เครื่องมือทางด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยได้อย่างถูกต้องตามหลักวิชาการและวิชาชีพ [] 3) สามารถควบคุมและบริหารจัดการความเสี่ยงในสภาพแวดล้อม ในการทำงาน	การสอบภาคปฏิบัติตามหัวข้อที่ได้รับบรูไว้	14-15	15%

3. การประเมินผล
ประเภทของการประเมิน ☒ อิงเกณฑ์
ช่วงการให้ระดับคะแนน(เกรด) 80-100 = A , 75-79 =B+ , 70-74 = B , 65-69 = C+ , 60-64 = C, 55-59 = D+ , 50-54 = D , 0-49 = F

หมวดที่ 6 ทรัพยากรประกอบการเรียนการสอน

1. เอกสารและตำราหลัก

กาญจนา ปินตาคำ (2566). เอกสารคำสอนการปฐมพยาบาลในงานอาชีวอนามัยและความปลอดภัย. สาขาวิชาอาชีวอนามัยและความปลอดภัย คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.

2. เอกสารและข้อมูลสำคัญ

สุภาณี เสนาดิสัย. (2558). การพยาบาลพื้นฐาน. กรุงเทพฯ:บริษัท จุฑาทอง จำกัด.

คณาจารย์วิทยาลัยพยาบาล. (2540). แนวคิดพื้นฐานและหลักการพยาบาล เล่ม 1. กรุงเทพฯ : องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก.

คณาจารย์วิทยาลัยพยาบาล. (2540). แนวคิดพื้นฐานและหลักการพยาบาล เล่ม 2. กรุงเทพฯ: องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก.

นิตยา ปรัชญาจุฑา. (บรรณาธิการ). (2540). การพยาบาลเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 3, กรุงเทพฯ: สามเสนพานิชย์ .

มาลี สนิทเกษตริน. (บรรณาธิการ). (2540). คู่มือปฏิบัติการพยาบาล. พิมพ์ครั้งที่ 14, กรุงเทพฯ: ธรรมสาร.

รัตนา สายพานิชย์. (2541). การสื่อสารกับผู้ป่วยและญาติที่เผชิญความตาย. กรุงเทพฯ : วิวัฒนาการพิมพ์

วัฒนา พันธุ์ศักดิ์. (2541). ความรู้พื้นฐานเรื่องยาและการประยุกต์กระบวนการพยาบาลมาใช้ในการบริหารยาแก่ผู้ป่วย. กรุงเทพฯ : ภาควิชาการพยาบาลรากฐาน คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

วรมนต์ ตรีพรหม. (2542). สัญญาณชีพ. กรุงเทพฯ : โอ.เอส. พรินต์ติ้งเฮาส์.

ศิริพร ชัมภลจิต, สุภาพ ธีระประทีป และธีรนุช ห่านิรัตติชัย. (2542). คู่มือการวินิจฉัยทางการแพทย์. กรุงเทพฯ : บุ๊คเน็ท.

สุภาณี เสนาดิสัย. (บรรณาธิการ). (2543). การพยาบาลพื้นฐาน : แนวคิด และการปฏิบัติ. พิมพ์ครั้งที่ 10, กรุงเทพฯ : บริษัทจุฑาทองจำกัด

อะเคื่อ อุณหเลขกะ. (2541). การทำลายเชื้อและการทำให้ปราศจากเชื้อ. กรุงเทพฯ : เจ.ซี.ซี. การพิมพ์

Craven, R.F. and Hirnle, C.L. (2000). Fundamental of Nursing : Human health and Fuction. 3rd ed., Philadelphia : Lippincott .

Delaune, S.C. & Lander, K.P. (1998). Fundamental of Nursing Standard & Practice. Boston : Delmar Publish .

Ellis, R.J. & Hartley, L.C. (1998). Nursing in Today's World Challenges, Issues and Trends. Philadelphia : Lippincott .

Henry M. Seidel. Et al. (1999). Physical Examination Handbook. 2nd ed, Mosby .

Kozier, B., Erb, G., Blais, K. & Wilkinson, J. (1995). Fundamental of Nursing. Concepts, Process and Practice. 5 th ed., California : Addison-Wesley

3. เอกสารและข้อแนะนำ

กระทรวงสาธารณสุข. <https://www.moph.go.th/index.php/search>

คู่มือการปฐมพยาบาล

http://www.ssko.moph.go.th/news2/upload_file/201710161800716.pdf

คู่มือการปฐมพยาบาลเบื้องต้น. <https://www.dnp.go.th/nprd/pdf>.

หมวดที่ 7 การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของรายวิชา

1. กลยุทธ์การประเมินประสิทธิผลของรายวิชาโดยนักศึกษา

- ประเมินจากผลงานของนักศึกษาโดยยึดหลักวัตถุประสงค์ของรายวิชาเป็นสำคัญ
- ประเมินจากการทดสอบย่อย สอบกลางภาค และสอบปลายภาค
- ประเมินจากการพูดคุยสื่อสารอย่างไม่เป็นทางการระหว่างนักศึกษาและอาจารย์
- ประเมินจากการสังเกตพฤติกรรมผู้เรียน

2. กลยุทธ์การประเมินการสอน

- ประเมินจากผลการเรียนของนักศึกษา
- ประเมินจากแบบประเมินผู้สอนที่ดำเนินการโดยสำนักวิชา
- การทวนสอบผลการประเมินการเรียนรู้
- อาจารย์ผู้สอนเปิดโอกาสให้นักศึกษาแสดงความคิดเห็นที่มีต่อกระบวนการเรียนการสอนตลอดเวลาทั้งทางตรงและทางอ้อม
- ผลการฝึกปฏิบัติและการสอบ

3. การปรับปรุงการสอน

- สามารถปรับปรุงการสอนได้ตลอดเวลาโดยพิจารณาจากการสังเกต การสอบถาม การทดสอบหรือข้อเสนอแนะของนักศึกษาและอาจารย์ท่านอื่น ๆ
- หลังจากเสร็จสิ้นการเรียนการสอนในแต่ละภาคเรียน จะมีการประชุมโปรแกรมวิชาเพื่อพิจารณาภาพรวมของการเรียนการสอน พร้อมทั้งพิจารณาผลการประเมินผู้สอนของนักศึกษา และอาจมีข้อเสนอแนะในการปรับเปลี่ยนการเรียนการสอนเพื่อให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

4. การทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาในรายวิชา

- ทวนสอบผลการเรียนการสอนโดยการซักถามหรือสัมภาษณ์นักศึกษาโดยตรง
- การทวนสอบจากการสุ่มตรวจผลงานของนักศึกษาโดยอาจารย์อื่นหรือผู้ทรงคุณวุฒิ ที่ไม่ใช่อาจารย์ประจำหลักสูตร
- ตั้งคณะกรรมการในสาขาวิชา ตรวจสอบผลการประเมินการเรียนรู้ของนักศึกษา โ

5. การดำเนินการทบทวนและการวางแผนปรับปรุงประสิทธิผลของรายวิชา

- ปรับปรุงได้ตลอดระยะเวลาที่มีการเรียนการสอนตามที่มีข้อเสนอแนะ
- ปรับปรุงรายวิชาทุกปี เพิ่มเติมเปลี่ยนแปลงเนื้อหาให้เข้ากับสถานการณ์ปัจจุบันหรือตามข้อเสนอแนะผลการทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์
- ปรับปรุงเมื่อถึงระยะเวลาของการปรับปรุงหลักสูตร เพื่อให้ได้ภาพรวมของบัณฑิตตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์ให้มากที่สุด

ภาคผนวก ง
รายงานผลการดำเนินงานของรายวิชา (มคอ.5)

มคอ. 5 ฉบับนี้อยู่ระหว่างการพิจารณา

ชื่อสถาบันอุดมศึกษา	มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย
วิทยาเขต/คณะ/ภาควิชา	สาขาวิชาอาชีวอนามัยและความปลอดภัย คณะสาธารณสุขศาสตร์

หมวดที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1. รหัสและชื่อรายวิชา OC2205 การปฐมพยาบาลในงานอาชีวอนามัยและความปลอดภัย First Aid in Occupational Health and Safety
2. รายวิชาที่ต้องเรียนมาก่อน (Pre-requisite) ไม่มี
3. รายวิชาที่ต้องเรียนพร้อมกัน (Co-requisite) ไม่มี
4. อาจารย์ผู้รับผิดชอบและกลุ่มเรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. กาญจนา ปินตาคำ
5. ภาคการศึกษา/ปีการศึกษาที่เปิดสอนรายวิชา ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566
6. สถานที่เรียน ห้อง 8221 คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

หมวดที่ 2 การจัดการเรียนการสอนเปรียบเทียบกับแผนการสอน

1. รายชั่วโมงการสอนจริงเทียบกับแผนการสอน

หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวน ชั่วโมงตาม แผนการสอน	จำนวน ชั่วโมงที่ สอนจริง	เหตุที่การสอนจริงต่างจาก แผนการสอนหากมีความ แตกต่างกัน 25%
แนะนำกระบวนการเรียนการสอน/ การวัด การผลประเมินผล บทที่ 1 หลักการเบื้องต้นของการปฐม พยาบาล (Introduction to First Aids) - ความหมายของการปฐมพยาบาล - ความสำคัญและประโยชน์ในการปฐม พยาบาล - ลักษณะผู้ปฐมพยาบาลที่ดี - กฎหมายที่เกี่ยวข้องและสิทธิของผู้ป่วย - บทบาทหน้าที่ของ จป. วิชาชีพต่อการปฐม พยาบาลในสถานประกอบการ	4	4	ไม่มี

หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวน ชั่วโมงตาม แผนการสอน	จำนวน ชั่วโมงที่ สอนจริง	เหตุที่การสอนจริงต่างจาก แผนการสอนหากมีความ แตกต่างกัน 25%
บทที่ 2 การประเมินสัญญาณชีพ (Vital Signs) - ความหมายและความสำคัญของสัญญาณชีพ - ข้อบ่งชี้ในการวัดสัญญาณชีพ - องค์ประกอบของสัญญาณชีพ - การฝึกปฏิบัติในการวัดสัญญาณชีพ	8	8	ไม่มี
บทที่ 3 การช่วยเหลือฟื้นคืนชีพขั้นพื้นฐาน (Basic CPR) - ความหมายและความสำคัญของการช่วยฟื้นคืนชีพ - ข้อบ่งชี้ในการปฏิบัติการช่วยฟื้นคืนชีพ - ห่วงโซ่ของการรอดชีวิต - ขั้นตอนการปฏิบัติการช่วยฟื้นคืนชีพขั้นพื้นฐาน - การใช้เครื่องเออีดี (AED) - ฝึกปฏิบัติการช่วยเหลือฟื้นคืนชีพขั้นพื้นฐาน - ฝึกปฏิบัติการใช้เครื่องเออีดี (AED)	8	8	ไม่มี
บทที่ 4 การปฐมพยาบาลห้ามเลือดและบาดแผล - บาดแผลชนิดต่าง ๆ - การห้ามเลือด - เลือดกำเดาไหล - ไฟไหม้ น้ำร้อนลวก - การทำแผลเบื้องต้น - การฝึกปฏิบัติการทำแผลชนิดต่าง ๆ และการห้ามเลือด	8	8	ไม่มี
สอบกลางภาค	2	2	ไม่มี
บทที่ 5 การปฐมพยาบาลผู้บาดเจ็บของกระดูกและกล้ามเนื้อ - กระดูกหัก - ข้อเคล็ด - ข้อเคลื่อน - การยกและเคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บ	8	8	ไม่มี

หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวน ชั่วโมงตาม แผนการสอน	จำนวน ชั่วโมงที่ สอนจริง	เหตุที่การสอนจริงต่างจาก แผนการสอนหากมีความ แตกต่างกัน 25%
- การฝึกปฏิบัติการยกและการเคลื่อนย้าย - การฝึกการพันตาม การเข้าเฝือก			
บทที่ 6 การปฐมพยาบาลภาวะฉุกเฉิน - ภาวะช็อค - เป็นลมหมดสติ - การชัก - การจมน้ำ - การสำลัก - โรคลมร้อนหรือฮีทสโตรก	8	8	ไม่มี
บทที่ 7 การปฐมพยาบาลผู้ที่ได้รับสารพิษ - สารพิษผ่านทางปาก - สารพิษผ่านทางผิวหนัง - สารพิษผ่านทางเดินหายใจ - ฝึกการเจาะเลือดหาสารพิษจากปลายนิ้ว	4	4	ไม่มี
สอบรวบยอดการฝึกปฏิบัติ	8	8	ไม่มี
สอบปลายภาค	2	2	ไม่มี

2. หัวข้อที่สอนที่ไม่ครอบคลุมตามแผน

ไม่มี

3. ประสิทธิภาพของวิธีสอนที่ทำให้เกิดผลการเรียนรู้ตามที่ระบุในรายละเอียดของรายวิชา

ด้านผลการเรียนรู้	วิธีการสอน	ประสิทธิภาพ มี/ไม่มี		ปัญหา ของ วิธี สอนที่ ใช้	ข้อเสนอแนะ ในการแก้ไข
		มี	ไม่มี		
1.คุณธรรมจริยธรรม	1) ผู้สอนสอดแทรกเนื้อหาเกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรม การเสียสละ และซื่อสัตย์สุจริต ใน เนื้อหาที่สอน 2) ผู้สอนให้ความสำคัญกับการสร้างวินัย การ ตรงต่อเวลา และความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคมผ่าน กิจกรรมการเรียนการสอน 4) ส่งเสริมการเคารพกฎระเบียบ และ ข้อบังคับต่าง ๆ ของสาขาวิชา สำนักวิชาฯ	✓		ไม่มี	ไม่มี

ด้านผลการเรียนรู้	วิธีการสอน	ประสิทธิผล		ปัญหา ของ วิธี สอนที่ ใช้	ข้อเสนอแนะ ในการแก้ไข
		มี	ไม่มี		
	มหาวิทยาลัย และสังคม 5) สอดแทรกจรรยาบรรณทางวิชาการและ วิชาชีพด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัย				
2.ความรู้	1) ผู้สอนใช้กลวิธีการเรียนการสอนที่ หลากหลายรูปแบบ ทั้งการบรรยาย การอภิปราย การค้นคว้า การ วิเคราะห์กรณีศึกษา และการเปิดโอกาสให้ ผู้เรียน ได้มีการแสดงความคิดเห็นและซักถามข้อสงสัย 2) เน้นการสอนให้ผู้เรียนเรียนรู้จาก สถานการณ์จริง โดยนำแนวคิด ทฤษฎีที่ได้ เรียน มาประยุกต์ใช้ในการแก้ไขปัญหาทาง ด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน ใช้วิธีการ เรียนรู้แบบมีส่วนร่วมของนักศึกษา รวมถึงการ ใช้ปัญหาเป็นพื้นฐาน 3) เน้นการสอนให้ผู้เรียน เรียนรู้ด้วยตนเอง ผ่านสื่อการเรียนรู้ ที่หลากหลายและนำความรู้มาใช้ในการ แก้ปัญหาด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน เพื่อสุขภาพ ของผู้ประกอบอาชีพ	✓		ไม่มี	ไม่มี
3.ทักษะทางปัญญา	1) การสอนที่เน้นให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะการคิด การแก้ไขปัญหา ทั้งระดับบุคคลและกลุ่ม ในสถานการณ์ทั่วไป หรือกรณีศึกษา 2) มอบหมายงาน กรณีศึกษา สถาน ประกอบการและชุมชน เพื่อให้ผู้เรียนมีการ วิเคราะห์ สังเคราะห์ และอภิปรายได้ 3) มีการฝึกปฏิบัติในสถานประกอบการ ชุมชน หรือบูรณาการ การเรียนการสอนร่วมกับการ บริการวิชาการด้านอาชีวอนามัยและความ ปลอดภัย	✓		ไม่มี	ไม่มี

ด้านผลการเรียนรู้	วิธีการสอน	ประสิทธิผล		ปัญหา ของ วิธี สอนที่ ใช้	ข้อเสนอแนะ ในการแก้ไข
		มี	ไม่มี		
4.ทักษะความสัมพันธ์ ระหว่างบุคคลและ ความรับผิดชอบ	1) จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นการทำงานเป็นกลุ่ม และงาน ที่ต้องมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล เช่น การระดมความคิดเห็น การอภิปราย หรือการสัมมนาเกี่ยวกับประเด็นที่ผู้เรียนสนใจ 2) มอบหมายให้มีการศึกษา ค้นคว้า โดยใช้หลักการทางวิชาการและวิชาชีพเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการทำงาน	✓		ไม่มี	ไม่มี
5.ทักษะการวิเคราะห์ เชิงตัวเลขการสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยี สารสนเทศ	1) จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนมีโอกาสค้นคว้า เรียบเรียงข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล นำเทคนิคทางสถิติและคณิตศาสตร์พื้นฐานมาประยุกต์ใช้ พร้อมทั้งอ้างอิงแหล่งที่มาของข้อมูล และนำเสนอให้ผู้อื่นเข้าใจได้อย่างถูกต้อง 2) จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ที่หลากหลายรูปแบบตามความเหมาะสม	✓		ไม่มี	ไม่มี
6.ทักษะพิสัย	1) ส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักสังเกตและตระหนักถึงความเสี่ยงและอันตรายในสถานการณ์ต่าง ๆ 3) ให้ผู้เรียนประยุกต์ใช้หลักการและทฤษฎีทางด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน ในการควบคุมและบริหารจัดการความเสี่ยงในการทำงาน	✓		ไม่มี	ไม่มี

4. ข้อเสนอการดำเนินการเพื่อปรับปรุงวิธีสอน

ใช้การพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์และการแก้ไขปัญหาโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติให้กับนักศึกษา

หมวดที่ 3 สรุปผลการจัดการเรียนการสอนของรายวิชา

1. จำนวนนักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียน 16 คน
2. จำนวนนักศึกษาที่คงอยู่เมื่อสิ้นสุดภาคการศึกษา 16 คน
3. จำนวนนักศึกษาที่ถอน (W) - คน

4. การกระจายของระดับคะแนน (เกรด) คน

ระดับคะแนน	จำนวน	คิดเป็นร้อยละ
A	7	43.75
B+	3	18.75
B	2	12.50
C+	1	6.25
C	3	18.75
D+	-	-
D	-	-
F	-	-
ไม่สมบูรณ์(I, M)	-	-
ผ่าน(P,S)	-	-
ตก (U)	-	-
ถอน(W)	-	-

5. ปัจจัยที่ทำให้ระดับคะแนนผิดปกติ (ถ้ามี)

ไม่มี

6. ความคลาดเคลื่อนจากแผนการประเมินที่กำหนดไว้ในรายละเอียดรายวิชา

ด้าน	ความคลาดเคลื่อน	เหตุผล
6.1 ความคลาดเคลื่อนด้านกำหนดเวลาการประเมิน	ไม่มี	ไม่มี
6.2 ความคลาดเคลื่อนด้านวิธีการประเมินผลการเรียนรู้ (ถ้ามี)	ไม่มี	ไม่มี

7. การทวนสอบผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษา

วิธีการทวนสอบ	สรุปผล
- การถามตอบในห้องเรียน/งานที่มอบหมาย - สอบกลางภาคเรียนและสอบปลายภาคเรียน - ประเมินผ่านการให้ข้อเสนอแนะ - แบบประเมินของสาขาวิชา/แบบประเมินของมหาวิทยาลัย	นักศึกษาผ่านตามเกณฑ์ที่กำหนดจำนวน 16 คน

หมวดที่ 4 ปัญหาและผลกระทบต่อการดำเนินการ

1. ประเด็นด้านทรัพยากรประกอบการเรียนและสิ่งอำนวยความสะดวก

ปัญหาในการใช้ทรัพยากรประกอบการเรียนการสอน	ผลกระทบ
ไม่มี	ไม่มี

2. ประเด็นด้านการบริหารและองค์กร

ปัญหาด้านการบริหารและองค์กร	ผลกระทบต่อผลการเรียนรู้ของนักศึกษา
ไม่มี	ไม่มี

หมวดที่ 5 การประเมินรายวิชา

1. ผลการประเมินรายวิชาโดยนักศึกษา

1.1 ข้อวิพากษ์ที่สำคัญจากผลการประเมินโดยนักศึกษา

ประเมินผลจากระบบออนไลน์ของมหาวิทยาลัย พบว่าได้ผลรวมค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.76

ผลการประเมินข้อที่ได้น้อยที่สุดคือคุณภาพของสื่อหรือเอกสารประกอบการสอน มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.63

1.2 ความเห็นของอาจารย์ผู้สอนต่อข้อวิพากษ์ตามข้อ 1.1

สื่อหรือเอกสารประกอบการสอนเดิม และจะปรับปรุงเพิ่มเติมให้เป็นไปตามสถานการณ์ปัจจุบัน

2. ผลการประเมินรายวิชาโดยวิธีอื่น

2.1 ข้อวิพากษ์ที่สำคัญจากผลการประเมินโดยวิธีอื่น

1.ด้านคุณธรรม จริยธรรม

- รักษาวินัย ตรงต่อเวลาและมีความรับผิดชอบต่อนตนเอง งาน และสังคม = 4.27

- เคารพกฎระเบียบ และข้อบังคับต่าง ๆ ขององค์กรและสังคม =4.33

2.ด้านความรู้

- มีแนวคิดและทฤษฎีด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน และด้านสาธารณสุขพื้นฐาน= 4.07

3.ด้านทักษะทางปัญญา

- สามารถคิดอย่างมีวิจารณญาณ คิดวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ รวมทั้งประยุกต์ความรู้และทักษะกับการแก้ไขปัญหาทางอาชีวอนามัยและความปลอดภัยได้อย่างเหมาะสม=4.07

- ริเริ่มและสร้างสรรค์ คิดค้นสร้างนวัตกรรมด้านความปลอดภัยอาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ= 3.93

4.ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

- สามารถทำงานเป็นทีมและมีความรับผิดชอบต่อนตนเองและผู้อื่นในหน่วยงาน =4.20

- มีคุณลักษณะของภาวะผู้นำและภาวะผู้ตามที่ดี สามารถเผชิญและจัดการต่อภาวะแรงกดดันได้ =4.07

5.ด้านทักษะในการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

- สามารถสื่อสารภาษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งการพูด การฟัง และการเขียน = 3.87

6. ด้านทักษะการฝึกปฏิบัติ

- สามารถปฏิบัติทักษะทางวิชาชีพด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน หรือศาสตร์ทางด้านสาธารณสุข เพื่อประยุกต์ใช้ในการป้องกันปัจจัยที่ทำให้เกิดโรคและลดความเสี่ยง

การเจ็บป่วยของบุคคล = 4.20

ข้อเสนอแนะ

- ดีมากครับ
- อยากให้อาจารย์พูดดีกว่านี้ค่ะ อาจารย์พูดเบาไปนิดนึงค่ะ
- อยากให้สอนการปฐมพยาบาลแบบปฏิบัติจริงเพิ่มขึ้น
- วิชาดี ๆ ที่ลงตัว คาดว่าได้ใช้ในอนาคตนั่นเอง แต่อยากให้สามารถเข้าไปใช้อุปกรณ์ในห้องแล็บได้โดยไม่ต้องติดต่อกันหลายที แค่ว่าอาจารย์ที่ดูแลแล้วก็ใช้ได้เลย

2.2 ความเห็นของอาจารย์ผู้สอนต่อข้อวิพากษ์ตามข้อ 2.1

พัฒนาทักษะในการสื่อสารภาษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งการพูด การฟัง และการเขียนโดยการใช้ บทบาทสมมติในการเรียนการสอน

หมวดที่ 6 แผนการปรับปรุง

1. ความก้าวหน้าของการปรับปรุงการเรียนการสอนตามที่เสนอในรายงานของรายวิชาครั้งที่ผ่านมา

สิ่งที่ปรับปรุงตามแผนการสอน	ผลการดำเนินการ
การฝึกปฏิบัติการทางด้านการปฐมพยาบาลให้มากขึ้น	จัดการเรียนการสอนโดยใช้บทบาทสมมติเข้ามาช่วยในการฝึกปฏิบัติการการปฐมพยาบาลเบื้องต้น

2. การดำเนินการอื่น ๆ ในการปรับปรุงรายวิชา

ฝึกปฏิบัติการปฐมพยาบาลผ่านการอัดคลิปวิดีโอเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการฝึกปฏิบัติ

3. ข้อเสนอแผนการปรับปรุงสำหรับภาคการศึกษา/ปีการศึกษาต่อไป

ข้อเสนอ	กำหนดเวลาที่แล้วเสร็จ	ผู้รับผิดชอบ
ใช้บทบาทสมมติเข้ามาช่วยในการฝึกปฏิบัติการการปฐมพยาบาลเบื้องต้น	ก่อนการจัดการเรียนการสอนในปีการศึกษาถัดไป	อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชา

4. ข้อเสนอแนะของอาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชา ต่ออาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร

ใช้บทบาทสมมติเข้ามาช่วยในการฝึกปฏิบัติการการปฐมพยาบาลเบื้องต้น

ประวัตินักวิจัย

ชื่อ - สกุล นางกาญจนา ปินตาคำ

วัน เดือน ปี เกิด 10 ธันวาคม 2519

ที่อยู่ปัจจุบัน

เลขที่ 939/22 ถนนร่วมจิตต์ถวายเป็น ตำบลเวียง

อำเภอเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2542	พย.บ. พยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
พ.ศ. 2562	วท.บ. อาชีวอนามัยและความปลอดภัย มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
พ.ศ. 2551	วท.ม. (สาธารณสุขศาสตร์สิ่งแวดล้อม) มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย
พ.ศ. 2558	ส.ด. สาธารณสุขศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประสบการณ์การทำงาน

พ.ศ. 2542 - 2551	พยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลโอเวอร์บรู๊คเชียงราย อำเภอเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย
พ.ศ. 2552 - ปัจจุบัน	อาจารย์ คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย อำเภอเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย